

On beşinci
Yıl

ONBEŞİNCİ YILDA TÜRK..

Bugün bütün Türkiye yekpareliğinin tam ifadesi içinde büyük bayramını coşkunlukla kutluluyor..

Bugün bütün Türkiye millet yekpareliğinin tam ifadesi içinde en büyük bayramını, on beşinci yıl dönümünü kutluluyor. bugünün yüksek varlığındaki azametli idraki borçlu olduğumuz Büyük Ataya, tek Ataya, Atatürke Türk dilinde ve lûgatindeki bütün sevgi ve saygı ifadelerle tazim ve minnet borçlarımızı yükseltirken Türk milletine de ebedi varlık ve refah dileyor, on beş yıl içinde yarattığımız on beş asrın varlığını övünçle kutluluyoruz.

[Bugün Ankarada ve İstanbuldaki Cumhuriyet bayramına aid tafsillâtve izahatı 2 inci sayfamızda bulacağınız.]

Romada Çek - Macar ihtilâfının halli için yeni bir formül tesbit ediliyor

Rütenya'nın Prag'dan ayrılması, Macaristana da ilhak edilmeden idaresinden bahsediliyor

Rütenya ve Slovakya'daki Macar tahrikâtı çoğaldı, bir kısım halk memleketlerini Macaristana ilhak için ayaklandı. Prag tedbir aldı ve tevkifata başladı

Almanya ile Polonya Arasında

Yeni bir hadlse

Londra 29 (Hususi) — Almanya -daki bütün Polonyalı Yahudiler derhal memleketi terke davet edilmişlerdir. Muzır addedilen bu Yahudilerin gitmelerini temin için derhal 20 bin kişi tevkif edilmiştir. Bu hususta Berlinle Varşova arasında Müzakerelere başlanmıştır. Polonya, Almanyayı bu tedbirden vazgeçmeye davet etmektedir.

Millet

Meclisinde

Program

Hükûmetin programında bir çok yeni hamleleri bulacağız..

Program tamamen hazır

Ankara 29 (Hususi muhabiri - mi) — Türkiye Büyük Millet Meclisi teşrinisanının birinci salı günü saat on dörtte dördüncü içtima devresinin son toplantısına başlayacaktır. Millet Meclisinin ilk içtima günü ruznamesi hazırlanmıştır.

İçtima başlandıktan sonra Meclis reisi Mustafa Abdülhalik celseyi açacak ve Başvekil Celâl Bayar Ulu Önder Atatürkün açılış programını okuyacaktır. Atatürkün Büyük Millet Meclisine önmümüzdeki yıl çalışmalarını verecekleri direktifler bu noktada yazılmış olup Celâl Bayar nutkun metnini İstanbuldan beraberinde getirmiştir. Hususi surette öğrendiğime göre Ulu Önderin nutkunda önmümüzdeki yıl için başarılabacak icraata ve milletçe, meclisçe, hükûmetçe yapılacak ye-

ni çalışma hamlelerine aid fevkalâde mühim direktifler vardır. Program nutkunda bilhassa milli müdafaamızın büyük ehemmiyeti üzerinde durulmuştur. Memleketin finansal, ekonomik, endüstriyel durumu ve kalkınması, kültür bayındırlık işlerimiz üzerinde de yeni ve yüksek direktifler vardır.

Başbakan Atatürkün program nutkunu okuduktan sonra, mecliste riyaset divanı seçimine geçilecek ve seçim bittikten sonra celse tatil edilecektir. Ağlebi ihtimal içtima perşembe gününe bırakılacak ve o gün de encümenler seçimi yapılacaktır.

Ankara bu Cumhuriyet bayramında pek kalabalık olup hummalı tezahüratta bulunulmaktadır.

Yeni harb gemilerimiz

Ankara 29 (Hususi muhabirimizden) — Hususi surette aldığımız malûmata göre donanmamızın yeni harb gemileri takviyesi hususunda kümetin bugünlerde Büyük Millet Meclisinde izahatta bulunması günler içinde harb gemilerimizin si-

Suriye, Hatay'a giden hububatı yoldan çevirdi

Bunun üzerin Hataya derhal memleketimizden un ve buğday gönderildi

Hatay'dan Ankara'ya bir tazim hey'eti geliyor

İskenderun 29 (Hususi) — Suriye ihtiyacı olan un ve buğday memleketimizden Hataya un ve buğday ihketimizden temin olunacaktır.

Hataya gelmek üzere Halebdan çıkmış olan un ve buğday yüklü kamyon Ayndifte gümrük noktasında tevkif olunarak geriye çevrilmiştir. Bu karara sebep; Suriye hükûmetinin hududları dahilinde ecebî memleketlere un ve buğday ihracını menetmiş olması dolayısıyla Hatayı da ecebî bir memleket saymasıdır..

Bunun üzerine Hatayın en mühim

sunacaktır.

İngilterede:

Kabinede Değişiklikler

Londra 29 (A.A.) — Reuter bildiriyor:

Siyasi İngiliz mahfilleri, Lord Runciman'ın tekrar İngiliz kabinesine girmesini pek muhtemel addedmektedirler. Mumailayhin kabineye mührühâs lordu sıfatıyla mı, yoksa dominyonlar nazırı olarak mı gireceği, veyahud ihdas edilecek bir nezaretin başına mı getirileceği henüz malûm değildir.

Eski Bengal valisi Sir John Anderson'un da silâhsız müdafaâ teşkilâtını vücade getirirge kârı umumiyenin istediği bir soru (Devamı 2 inci sayıfede).

En Büyük Günümüz

Istanbul'da ve Ankara'da nasıl kutlulandı

Her taraf mahşerî bir hal aldı, herkes heyecan içinde..

Bugün; bütün memleket gibi İstanbul da en büyük bayramını, en coşkun bir heyecan ve içten gelen bir sevinç içinde kutulamaktadır. Haftalarından beri bir gelin gibi süslenerek bu en mes'ud gününe hazırlanan koca şehirde; dün öğleden sonra bütün hazırlıklar bitirilmiş ve bayraklar, taklar, çiçek ve tefne dalları ile donanan şehir de bu sabah güneş doğduktan biraz sonra herkes ayaklanmış. Adalardan, Boğaziçinden kalkan vapurlar, yakın ve uzak yerlerden gelen trenler, otobüsler, tramvaylar akın akın, fevç fevç insanı şehrin muhtelif yerlerine ve bilhassa Taksim ve merasim alayının geçeceği bütün yollara taşınmıştır. Bu suretle daha saat 9.5 te köprü-rün üstü ve Galatadan Taksime kadar uzanan tramvay caddesinin 2 yanını tıklım tıklım insanla dolmuş tramvaylar ve otobüsler seferlerini tstit etmişlerdir...

Bayram münasebetiyle bütün dükkanlar kapalı olduğundan ve kanunen Pazar ve bayram günleri açmağa izinli olan yerlerin çoğu da bu büyük gün gereğine amellerine yemiyelerini vererek tatil ettiklerinden şehir sokaklarındaki kalabalık diğer bayramlarda görülmiyen mahşerî bir hal almıştır.

Bilhassa Beyoğluna giden yollar ve caddelerle Taksim kalabalığı, saat 10 da azamî haddini bulmuş, polis ve inzibat memurlarının gösterdiği yerlere intizam ve sükunetle dizilen halkımız; heyecan içinde; merasim alayına intizara başlamıştır.

Bu ara, merasime iştirak edecek kıl'alar ve mektepler peyderpey gelerek Taksim meydanında yerlerini almışlardır.

VİLAYETTE... Bu esnada; saat 9,40 da da vilayette resmi kabule başlamıştır.

Şehrimizde bulunan generallerle bütün üst subaylar ve askerî memurlar büyük üniformalarını giymiş oldukları halde saat 9.30 tan itibaren vilayette toplanmışlardır.

Biraz sonra İstanbul komutanı general Halis Bıyıktaç da vilayete gelmiş ve birlikte, intizamı bir sıra ile Vali ve Belediye reisi Muhittin Ustundağı tebrik etmiştir.

Bunu şehrimizde bulunan meb'uslarla, devair erkân ve müdiranların, esnaf cemiyetleri ve diğer teşekküller mümessillerinin tebrikleri takip etmiştir.

Saat 11 de İstanbul Valisi ile İstanbul komutanı vilayetten ayrılark Taksime gelmişler ve kıtaatı teftiş ederek bayramlarını kutulamışlardır.

ETRAFI İNLETEN MİLLÎ MARŞ... Bunun arkasından bando İstiklâl marşını çalmış ve tunç yüzü arslan

gibi gür sesli kıtaatımız ve halk hep bir ağızdan millî marşımıza iştirak ederken ağır ağır direğe şanlı sancımız çekilmiştir...

Bu sahne çok heyecanlı olmuş, milli marşımızın nağmeleri ile bütün meydan inlemişti...

GEÇİT RESMÎ BAŞLIYOR Bundan sonra Vali ve refakatindeki zevat, ağır ağır, stadyum kapısı önündeki tribüne gelmişlerdir. Vücutlerinin muhtelif parçalarını vatan uğrına cephe kaybeden gaziler, zevç ve evlâtlarını memleketin kurtarılması için kurban veren şehit ana ve kadınları için de en mutena mahaller ayrılmış ve bu muhterem zümre bütün bir heyecan ve vekarla burada yer almışlardır...

Geçit resmî; şanlı askerlerimizin intizam ve mükemmeliyetle geçişleri ile başlamış ve hâlâ devam etmekte bulunmuştur...

ÖĞLEDEN SONRAKİ MERASİM Bugün saat 15 te Edirnekapi şehitliğinde de merasim yapılacak aziz şehitler ziyaret olunacaktır.

Bu merasime 1 inci topçu alayından mürekkep bir yaya bölüğü iştirak edecektir.

GECE Gece saat 20 de Taşkısladan hareket edecek bir fener alayı Taksim İstiklâl caddesi - Karaköy - Topane yolile dolaşarak tezahürat yapacaktır.

Ayrıca Üsküdar'da Doğançılardan bir alay kalkarak tramvay yolu boyunca Kadıköyüne kadar gidecektir.

BÜYÜKADADA En büyük bayramımız münasebetiyle Büyükdada baştanbaşa donatılmış ve 1 i iskele meydanında diğeri de Elektrik şirketi binası önünde olmak üzere 2 muhteşem tak kurulumuştur.

Ayrıca bütün ada esnafı dükkânlarını çiçekler, çamlar ve dallarla süslemişlerdir. Sabahleyin Parti önünde halk ve mekteplilerin iştirakile muntazam ve mükemmel bir merasim yapılmış ve her bir sene yeni ve büyük hamlelerle Türk milletini 15 inci yıla ulaştıran Büyük Önder Atatürkümüz coşkun tezahüratla anılmıştır.

DENİZBANKIN KIZKULESİNDEKİ TESİSATI Denizbank tarafından Kızkulesinde vücutte getirilen şenli tesisatında dün gece saat 20 den itibaren fişek atılmaya başlanmıştır.

Gök gülemesiyle müterafik 3 şimşek kumbarası fişek atışın başlandı. Bu fişekler, şehrin her tarafına düşerek, bir şimşek serisi takip etmektedir.

ANKARADAKİ MERASİM VE TEZAHÜRLER Ankara, 29 (Hususi) — Bütün halk ayakta. Şehir baştanbaşa misli görülmemiş bir derecede süs-

Ankara'da And içme Merasimi

Dün Ankarada and içme merasimi yapılmıştır. Bu merasime izciler, orijinal kıyafetlerle baytar ve ziraat, binicilik talebeleri iştirak etmiştir.

Talebe evvelâ Atatürk heykeline, sonra da Ulus meydanındaki abidenin eşigine çelenkler koymuşlar, İstiklâl marşı çalmışlardır. Bu sırada Şükrü Kaya uzun ve mühim bir nutuk irad etmiştir.

Şükrü Kaya bu nutkunda bilhassa demiştir ki:

Büyük Şefimiz Atatürk emrile kendilerinin ve Umumi Reis Vekili Celâl Bayarın adına, bugün bura da Cumhuriyetin 15 inci yıldönü-münü hep birlikte açarken ve kut-larken yalnız yurdun her tarafında şun anda Cumhuriyet meydanlarında toplanmış olan vatandaşların huzur-larında değil, medeniyet âleminin yüksek muvacehesinde bulunduğu-muzu da biliyorum. Türk milletinin tarihte hareketinin cihana hesap veren ve verecek olan Türklerin ne-likleri, ne de sonuncuları olaca-ğız.

Umumi Harbin neticesi, Türk tarihinin sonu olacağı zannolunuyor ve bu akubet son asırların hatası ne-ticesi olarak Türk milletine mukad-der ve lâik görülmüştür.

Atatürk, asıl Türk milletinin tarihin her safhasında eserlerini gösterdiği mümtaz hasletlerine dayana-rak kahraman Türk ordusu ile müs-fevliyi vatanın harimi ismetinde boğ-cuktan sonra - hattâ vakalara ve tarihe sadık kalmak için diyebilirim ki - İstiklâl savaşının daha ilk za-manlarda bu millete lâik olan rej-imin esaslarını bulmuş ve kurmuş-tu.

Büyük Atatürk, dördüncü Büyük Kurultayda iki rejimi göyle hülaşa buyurmuşlardır:

Bu bayramı açarken ve kutlarken vatandaşlara bu vecizeyi tekrar et-mek isterim:

«Uçurum kenarında yıkık bir ülke, türlü düşmanlarla kanlı boğuş-malar... Yıllarca süren savaş... On-dan sonra içinde ve dışarıda saygı ile tanılan yeni vatan, yeni sosyete, yeni devlet ve bunları başarmak için aramız devrimler...»

İşte Türk genel devriminin bir kıs-sa diyemi.

Var ol Atatürk, sana sonsuz bağ-lılık ve minnet...

Genç izcilerin nutuklarından sonra Büyük Şefin heykeli dibinde and içildi. Bundan sonra Parti erkânı huzurunda geçid resmi yapıldı ve genç kabileler aynı intizamla Cum-huriyet marşları söyleyerek şehrin sokaklarını dolaştılar.

lenmiştir. Halk heyecan içinde olup fevkalâde günlerini yaşamaktadır.

Merasime saat 13 te başlanacaktır. Meclis Reisi Abdülhalik Renda Reisicumhur namına meclis bina-sında protokolada dahil sivil ve askerî erkân ile kor diplomatığın tebrikle-rini kabul edecektir.

Kabul töreninde bulunan zevat müetakiben hipodroma gidecekler-dir.

Büyük geçit resmi saat 14.30 ta başlayacaktır.

FIKRA

On Beşinci Yıl

NAHİD SİRRI

Atatürk büyük eserinin On Beşinci yıldönümünü esareten kurtarmış olduğu milletle beraber idrak ediyor. Cihan harbinde Türk ordusu için şerefli sayfalar yazılmasını temin ettikten ve istiklâl harbinde düşmanı, düşman olan bütün bir âlemi yendikten sonra Cumhuriyet rejimini o tesis etti, ve o günden bugüne kadar gelen on beş yıl içinde en imkânsız sayılmış birçok inkı-lâplar daha başararak Türkiye'ye en medeni bir milletin hür ve bahtiyar memleketi manzarasını o verdi ve bütün bunları yapmak için milletin muhabbet ve emniyetinden başka hiçbir kuvvet istemedi, hiçbir kudrete dayanmadı. O kadar ki, tarihin bildiği en güzel ve mübarek cenkle-rin kahramanı iken o cenklerden kazanmış olduğu asker ve müşir ü-niformasını da çıkararak her vatan-dışın müsterek kılıfına girmeyi tercih etti.

Atatürk, son milletin hakikaten Ata'sını. Büyük eserinde ve ulvi talihinde iftihar et ve milletinin ba-şından eksik olma. Senin milletinin başından eksik olmaman için öm-rünü seve seve vermeyecek Türk el-bette yoktur, artık kalmamıştır.

İtalya Türkiye Ticareti

İtalya ile hükümetimiz arasında aktolunan son ticaret anlaşması ti-carete âlemimizde çok iyi karşılan-mıştır.

Anlaşmaya göre İtalyan adala-rından memleketimize gelen mallar kleringle ödenecektir.

İtalya bizden mühim miktarda bütün ve arpa alacaktır.

Sarıyer Hadisesinin Mahkemesi

Mahkeme karara kaldı

İki sene evvel Sarıyerde bir koru-lukla oturlurken nişanlısı Belki-sin tabanca ile vurularak ölmesi ü-zerine mahkemeye verilmiş olan İ-brahimin muhakemesine dün de bi-rinci asliye ceza mahkemesinde nakzan devam edilmiştir.

Dünkü celsede müdafaa yapılmış ve muhakeme karar için başka bir güne bırakılmıştır.

Yeni radyo İstasyonu açıldı

Dün Ankarada yeni radyo istas-yonu merasimle açılmıştır. Merasim de Meclis Reisi, Vekiller, meb'uslar bulunmuşlardır. Nafia Vekili bir açılış nutku söylemiştir.

Cumhuriyetin on beş yılı içinde Bankalarda biriken pa-raların miktarı 4 milyon lira-dan 100 milyon liraya yükseldi.

Yeni Ziyinet Altınları

Çok zarif bir şekilde piyasaya çıkarıldı

15 inci yıl münasebetiyle Darphane tarafından basılmakta olan yeni ziyinet altınları dün piyasaya çıka-rılmıştır.

Bunlar beş, 2,5, bir, yarım ve çey-rek liralık olmak üzere beş nevi ol-up kalınlıkları, kuturları, ayarları eskilerinin aynidir.

Ön ve arka tarafları nakışla tez-yin edilmiş ve ön kısmındaki nakış-ların arasında orta yere Atatürkün büstü, arka tarafındaki daire içine de «Türkiye Cumhuriyeti» ibaresi yazılmıştır. Fakat bu ibare okadar mahirane bir şekilde tertip edilmiş-tir ki eski ziyinet altınlarındaki tuğ-raları hatırlatmaktadır.

Roma'da Çek - Macar ihtilâfı

L ondra 29 (Hususi) — Alman Hariciye Nazırı Fon Ribbent-rop dün Kigi sarayında Kont Ciano ile uzun uzadıya konuştu-ktan sonra akşam Musolini tarafın-dan kabul edilmiştir.

Dünkü müzakerelerde münhası-ran Çek - Macar ihtilâfı ve orta Av-rupa meseleleri görüşülmüş, bu hususta bazı kararlar verilmiştir. Bugünkü müzakereler ise yalnız u-mumi dünya işlerine müteallik ola-caktır.

Müzakereler hakkında henüz katî hiçbir malûmat sızmamıştır. An-cak iyi malûmat almakta olan mah-feller, Çek - Macar ihtilâfı için ge-rek Almanyanın, gerek İtalyanın iktisadî ve siyasi menfaatleri telif edilerek yeni bir formül tesbit edil-mektedir. Bu formülün Rutenyanın Çekoslovakyanın ayrılması, fakat Macaristana da ilhak edilmeyerek bir eta tampon vaziyetinde olması ihtimali kuvvetlidir.

Prag 29 (Hususi) — Rutenyada ve Slovakyanın bir kısmında Macar tahrikâtı fevkalâde şiddetlenmiştir. Mahallî halktan birçoğu Macar propagandalarına alet olmuş olup Praga bağlı federal Ruten ve Slo-vak devletlerinin istiklallerine dar-be indirecek ahval hâdis olmağa bağ-lanmıştır.

Bu vaziyet karşısında Prag hü-kûmeti icab eden tedbirlere tevessül eylemek zaruretinde kalmıştır. Bu arada Rutenya sabık başvekilî ile bazı meb'us ve hükûmet erkânı hi-yaneti vataniye suçlarıyla tevkif e-dilmişlerdir.

Fırkaların hepsi feshedilmiştir.

Belediyelerin yüzde on gömrük resimleri

Her sene yurt belediyelerinde gömrük gelirlerinin yüzde onu nisbe-tinde verilmekte olan primlerin 1938 mali yılı ilk üç ayının tutarı Dahiliye Vekâleti tarafından vilâyet merkezlerindeki belediyelere gön-derilmiştir.

Bu arada şehrimiz belediyesine de 162972 lira gelmiştir.

İngiltere'de Kabine Tebeddülü

(Birinci sahifeden devam)

vis» i tanzim etmeğe memur edil-mesi aynı suretle muhtemeldir.

Çembrelayn tarafından derpiş e-dilen kabine tebeddülâtının daha geniş mikyasta yapıp yapılmıya-cağı henüz malûm değildir. Gelecek hafta başında bu hususta bir karar verilmesi kuvvetle muhtemeldir.

—[I]—

Yeşilay hayır cemiyet-leri arasına alındı

Milletimize sağlam bir nesil ye-tiştirmek ve gençliğimizi alkol ve uyuşturucu zehirlerle karşı uyanık bulundurmak için on sekiz yıldır çalışan Yeşilay Kurumunun verim-li mesaisi hükûmetimize takdir e-dilerek umûmun menfaatine yarar cemiyetler arasına konulmuştur.

Şoförler cemiyeti-nin ismi değiştirildi

Kongrede verilen karar üzerine otomobilciler, şoförler ve işçileri ce-miyeti ünvanı değişmiş ve 21/10/38 tarihinden itibaren İstanbul ve mül-hakâtı motörli kara nakil vasıtaları cemiyeti ünvanını almış ve tanzim olunan 35 maddelik muaddel ana ni-zamnamesi makamı aidesince tasdik edilmiştir.

Bir tayin

Yüksek İktisat ve Ticaret mektebi 1938 senesi mezunlarından Filkrî A-kurgal Maliye Vekâleti İzmir Def-terdarlığı hesap mütehasşışlığına tayin edilmiştir.

TÜRK ULUSU

En büyük Bayramının heyecanını tarihin ebediyetle beraber her zaman duy ve yaşa...

Çapa marka piring unu ve sair çocuk gıdaları fabrikası sahibi M. NURİ ÇAPA

İTİZAR

Kısırlaştırma mevzuu etra-fında açtığımız ve geçen Pa-zartesi günündenberi devam et-mekte olduğumuz mühim an-kele, münderecatınızın çoklu-ğu yüzünden bugün devam e-demeğiz, özür dileriz.

Yarınki sayımızda Sinir Dok-toru Şükrü Hazım Tinerin en-teresan cevabını okuyunuz.

Gökyüzünde Aşk yarışları

AŞK VE MACERA ROMANI: 18 Yazar: İskender F. SERTELLİ

Ve hemen şunları ilâve etmeyi u-nutmadı:

— Perihan üzülmüşün diye, Bay Nihat tayyare işini bana gizlice söyleyecekti.

Besleme kız her şeye inanmış gö-rünerek:

— Peki Bayancığım...

Dedi.. odasına girdi.

Bayan Pakize sofanın, bahçenin elektrikliğini söndürmüş, sigarasını tellendirerek damadının yolunu gözlemeye başlamıştı.

Perihanın iyi bir huyı vardı..

Başını yastığa koyar koymaz u-yurdu.

Evlenme heyecanlarını tattığı gine kadar bu şekilde uyuyan Pe-

rihan, acaba şimdi de başını yastığa koyunca uyumuş muydu?

Bayan akize odasına girince, el-bisesini değiştirdi.. Yüzüne alık, pudra, gözlerine sürme sürdü. Ay-nanın önünde kendine çeki düzen verirken, saçlarına düşen ak telle-ri gördü..

Omuzunu silkerek mırıldandı:

— Şimdiki gençler saçın rengine bakıyorlar. Olgun, neş'eli kadın arıyorlar. Zavallı çocuk! Daha ev-lenmeden, Perihanın somurtgan su-ratına bakmaktan usandı. Ah bu kızı.. neden bilmem, evlenecek-leri erkeğin mizacını çabucak an-lıyamazlar.

Bayan Pakize tekrar, Akgünden

gelen kısa mektuba göz gezdirdi. Nihad Akgünün yolladığı mek-tupta şu satırlar yazılıydı:

«... Tayyare meselesi hakkında bu gece size izahat vermeden yatar-sam, gözüme uyku girmeyecekti. Düşündüm taşındım, gece yarısı gizlice odanıza gelip görüşmeğe ka-rar verdim. Beni bekliyeceğinizi kuvvetle umduğum için, gösterdi-ğim bu cesaretle sizi rahatsız e-de-ceğimi aklmdan bile geçirmedim. Zarif ve güzel ellerinizden öperim benim şeker kayınvaldecğim!»

Bayan Pakize Nihadın gelen mektubu bir daha okuyunca:

— Çok lâubaliyane yazılmış am-

ma.. Ziyani yok. Ona bu cesareti veren benim.

Sonra birden yerinden fırlayarak çekmecesini açtı.. Keskin bir koku çikardı.. Boynuna ve ellerine sürdü..

— Nihad benim ellerimi Perihanın ellerinden daha çok beyeniyor. Hakki da var ya. Perihan ellerine benim kadar itina etmez.

Pencerinin önüne oturdu.

Pancurlar kapalıydı.

Nihad gelince, yavaşça pancur-ları tıkrdatacak ve kimseye görün-meden içeri girecekti.

Nihadın geceyarısı köşke gelece-ğini besleme kızdan başka bilen yoktu. Seher de odasına girip yat-mıştı.

Bayan Pakize sevinçle o kadar çok sigara içiyordu ki.. tablanın iç-inde dalgınlıkla bitmeden söndür-düğü sigaralar bile vardı.

Kırk beşinden sonra flört yapmak ihtiyacını duyan Perihanın annesi bir aralık gözlerini duvara dikmiş düşünüyordu:

— Bütün gençliğim, çapkın bir kocanın peşinde koşmak ve ömrü törpülemekle geçti. Perihan doğun-ca aile gailisi de omuzlarıma çok-muştu. Kocam - Allah rahmet ey-lesin. Çok temiz yürekli bir adam olmakla beraber, fazla çapkındı. Güzel kadın gördüğü zaman sinir-leri gevşeyiverirdi. Böyle olduğu

halde bana bir gün de göz açtırma-dı. Mesirelere gitmek, Boğaziçerlin-de dolaşmak, sularla eğlenmek göy-le dursun, bazı erkekler gibi evde bile eğlence tertip etmez, evin içine genç erkek sokmazdı.

Bir sigara daha yaktı.

O ne!

— Yolda bir ayak sesi var.. Ga-liba o geliyor..

Diyecek yerinden fırladı.

Ta kendisi.. Nihad pancurun ö-nünde durmuştu.

Bayan Pakize pancura sokuldu:

— Geliniz.. Sizi bekliyorum.

Ve kâpiya koşarak damadını kar-şladı.

Nihad hiç de çekingen değildi. Böyle geceyarısından sonra gizlice birçok yerlere girip çıkan bir insan, gibi, sert yürüyüşle bahçeye gir-mişti.

Nihad, kendisini bekleyen kayna-nasının iki elini birden öptü:

— Biraz geç kaldım amma, kusu-ru bakmayın! dedi. Aksi gibi bizim

tayyareci arkadaşlar benimle gö-rüşmek üzere hangara gelmişlerdi. Onları bir oto ile şimdi savdım ve hemen buraya geldim.

Odadan içeri girerlerken, Pakize-nin yüreği koparcasına çarpmağa başladı.

— Tuhaf şey! İnsan bu yaştan sonra da heyecan duyar mı?

Diye mırıldanarak Nihada yer gösterdi.

— Ey, ne oldu bakalım şu motör muayenesi?..

Nihad bacak bacak üstüne atarak koltuğa yaslandı:

— Vallahi ben de bilmiyorum. Bu aksilik kimde acaba? Motörün bir vidası düşmüş. Onu bir türlü bulamıyoruz. Bunun mütehassısı olan arkadaş hastaneden çıkıncıya kadar beklemekten başka yapılacak bir iş yok.

— Merak etmeyin canım, bekle-riz. Ne yapalım? Ölümlük yok ya ucun-da. Bu hafta olmazsa, öbür hafta ol-sun.. Ne olur? (Devamı var)

Dis-Police

Macar dav

Yazan: Ahmed Şük

Münih anlaşmasından Avrupa vaziyeti durulu manya Südet mntakalar niş ve yeni Çekoslovak mıştır. Polonya da Çeko anlaşarak Teşen'i almı

Avrupayı harbe kadar üzere bulunan ihtilâfın için Macar davasının hal Bu davanın mahiyeti Macaristan, kendi rkdas kın olan mntakaların ke rilmisini istemektedir.

nihte buna karar verildi kararın tatbikinde bir zı namak gerekli. Fakat aya yakın zaman geçti haklı Macar davası henü miş değildir. Bugüne ka müzakerelerde en ehem tilâf, hangi sayıma itib notasında toplanmıştır.

1910 senesinde yapılan sa teber olmasını istemiş lar ise, 1930 sayımı üzeri etmişlerdir. Halbuki Çek Almanyâ ile yaptığı anlaş sayımını muteber addetti

Macar davasının hallind sayıma itibar edilmesi pe Macaristan ihtilâfın başla beri bu meselede azamî de rüst davranmıştır. Çekosk geçen ay sonundaki anarş tinden istifade etmiş mamış. Haklı olarak day

rupa sulhuna hiç bir sarı yecek şekilde müzakere y letmiye çalışmıştır. Bu de rüst davranan bir devleti enternasyonal anlaşma ile

olan haklarını teslim etme i başına haksızlık olur. M ile anlaşmak Çekoslovak lüzum ve zaruridir. Çünk kararından sonra Küçük angajmanları artık nihaye oluyor. Esasen Çekoslovak ni enternasyonal vaziyet

gajmanlara yer yoktur. Ç koslovak devletine aid ye nasyonal statünün meryet için Çeklerin ve Slovakı şayden evvel komşularile ları lazımdır. Hududların altına alınması, Macaristan malarına bağlıdır. Binaen zarlık zihniyetle malû ol kerelerin kısa kesilerek M larının teslimi, orta Avru kûnuna ve istikrarına yar

cektir.

Macar milliyet davasın larak bir de «Karpatlar R di verilen Ruten mesele v lümdür ki Çekoslovakya kısmını teşkil eden bu m ylık harben evvel Ma bir parçasıydı. Bugün d yanın tekran Macaristana hassa Polonya tarafından ileri sürülmüştür. Ruten si, Macar milliyet davis bir meseledir, ve esasen meselesinin halli Ruteny kılırsa, ortada mesele ka niyünete lâik olur ki mes için de bu yol üzerinde y tedir. Başka bir yol üzeri mesi de milliyet mesel demek olurdu. İlk adm edilen müşkülâtın halli alâkadar devletlerin mürâcaat etmişlerdir. Bu manya fikrini söylemiş

Ve Romanyanın nokta hürmet etmek elden f car davasının milliyet ve ayrı bir safhası olan da halli temenniye lâıy

Bu mesele ile yakındı olan devletlerden Roma guslavya müttfiklerim tan da dostumuzdur.

haklı davası halledilip Avrupa vaziyeti tasfiye sonra Macaristana Kü devletleri arasındaki m rin samimileşmesi, Tü samimi bir dileğidir.

A.

İsraf, saltanat de ki idl. Hesaplı yaş huriyetin.

Tramvay ka

Tramvay kapılarının pâlî tutulması, buna riâ lerin şiddetle cezala dım yeniden alâkadar mıştır.

Bu da bir mesele: Ayakkabılar niçin çürük?

Kabahat yerli köselelerde mi?

**Bütün halkı alâkadar eden bu meseleyi
tedkike başladık**

Dünya yazında «Kunduracılar Cemiyeti»nin, deri ve bilhassa köselelerin dayanıksızlığı hakkında, gazetemize bir müddet evvel vaki olan şikâyetinden tahsetmiş ve bu işi bir de, kösele ve deri fabrikalarını gezerek kendi gözümle görmek, fabrikatörlerle görüşüp yakından tahkik etmek üzere Yedikule, Kazlıçeşme gittiğimi, orada, karşıma ilk gelen fabrikaya girdiğimi, anlatmış ve... gözüme ilginçleri kısaca hülâs aedivermiştim. Bugün, bu husustaki tetkiklerime ait yazıya devam ediyorum.

Orta boylu, gözlüklü, kırk beşlik fabrikatörle, fabrikayı baştan aşağı gezdikten sonra fabrikanın bürosuna geldik. Fabrikatör masasının başına oturdu, ben de bir koltuğa iliştim... Kahvelerimizi içerken fabrikatöre sordum:

«Kunduracıların iddialarına ne diyeceksiniz?»

Fabrikatör, kahvesinden bir yudum daha çekip gözlüğünün altından ufak ufak gözlerini gözlerime dikerek cevap verdi:

«Köseleler kötüdür!» diyerek «kötülüğü» umuma teşmil etmek doğru değildir. İlk önce, piyasaya kötü mal çıkaran müesseseleri tefrik etmek lazımdır. Çiğ ve dayanıksız kösele yapanlar büyük ve tam teşekküllü fabrikalardır. Bunlar kısa sermayeli müesseselerdir, ki o şartlar dahilinde daha iyi kösele çıkarılabilmeleri kabil değildir. Bu yalnız makinelerin tam ve eksiksiz olması cihetinden değil, havuzlarda mal depo etmek bakımından sermaye muhtaç bir iştir.

Avrupada köselelerin uzun müddet, meselâ bir seneden fazla yatırıldığını, bizde ise, bunun ya yatrıldığını ve gevşekliğinden bundan ileri geldiğini ileri sürüyorlar? Gözlüklü, kırk beşlik muhatabım itiraz yolu başını iki yana sallıyordu:

«Hayır; bu iddia da yalan değil yanlıştır. Az önce söylediğim gibi bu da sermayesizlik yüzünden yapıyor ve küçük müesseselerin işidir. Bilhassa Anadolu'nun muhtelif yerlerinde bulunan bu gibi müesseseler, derileri, hiç olmazsa üç dört ay yatrılmağa bağlayacak sermayeleri olmadıktan 15-20 gün içinde kösele yapıp İstanbul'a gönderiyorlar. Piyasada satılan köselelerin ekserisi bu cinstendir. Ve... Bizden, bittabi, daha ucuza mal edip, ucuz satmaları için kunduracılar o köseleleri kapıyorlar ve sonra da «yerli kösele» diyip işin içinden çıkıyorlar...

Avrupa köselelerinin iyi ve sağlam olması yalnız uzun müddet «yatrılmak» ile mi temin edilir?

Yoksa daha başka sebepleri de var mıdır?...

«Vardır... Köselelere bazı «hülâsa» lar kullanılır. Yalnız, yerli olarak yetişen «palamut» ile iyi kösele olmaz... Bu «hülâsa» lar yerli değildir, haricden gelir ve bize çok pahalıya mal olur. Bu yüzden gayet az miktarda kullanmağa mecbur oluyoruz. Halbuki bu köseleyi sıkan ve pişkinleştiren yegâne maddedir. Yerli «hülâsa» da vardır, fakat iyi mal yapılmasını temin edemiyor. Sonra bu vadi de daha başka sebepler vardır. Meselâ, istediğimiz deriyi, her zaman getiremiyoruz. Zaman zaman değişik mal kullanıyoruz, ki bunun çok büyük ehemmiyeti vardır. Avrupa'da, meselâ Fransa'da, köseleler ve deriler, iyi yetiştirilmiş, iyi beslenmiş hayvanların derilerinden yapılır ve hep aynı cins mal kullanılır. Hülâsa, iyi kailede kösele ve deriyi çıkarabilmek birtakım şartlara bağlıdır ki, bu, uzun vadiye izaha muhtaç bir meseledir. Yalnız şurası muhakkaktır. Kundera yüzüne kullanılan derilerimize pek kusur bulunamaz ve büyük ve orta sermayeli fabrikaların yaptığı köseleler ise iyi ve sağlamdır. Köseleden şikâyet edenler «ucuza» tama etmemelidir...

Fabrikatörün dertleri depresmiştir. Belki daha uzun müddet söyleyecekti. Fakat ben daha birçok fabrikalar dolayacağım. Kendisine veda ederek ilk uğradığım fabrikadan ayrıldım, on on beş adım yürümekle ikincisine girdim. Makine seslerinden hasıl olan yine aynı armoni, aynı orijinal koku...

Bu defa, kilotlu ve ayağında lâstik çizmeleriyle faal bir fabrikatör olduğuna anlaşılan bir gençle teğerrüf ediyordum... Genç muhatabıma, meseleyi anlattım ve sebeplerini sordum. Genç kendisi haklarında ileri sürülen iddiaları mühimsiyen bir tebessümle:

«Köseleler değil ucuz köseleler fenadır denirse doğru olur. İyi kösele «yatarak» ve malzemesi tam kullanılarak olur. Küçük fabrikaların vasıtaları ve bilhassa sermayeleri buna müsait değildir. Büyük fabrikalarda kösele yatar, piyasaya pişkin olarak çıkarılır. Derilerimiz ise hemen hemen Avrupa derileri ayanında iyi ve sağlamdır. Şikâyet ettikleri mallar çok ucuz satılanlardır, ki bunlar Yedikule mahal değildir, Bayım, rica ederim, otuz liraya yapılan elbise ile elli liraya yapılan elbise aynı olabilir mi?»

Ne «evet» ne de «hayır» manası ifade etmeyen bir baş sallayışla cevap verdim, ve... Üçüncü fabrikanın yolunu tuttum.

Yarın, «Kazlıçeşme» deki fabri-

Atatürk'ün Valdeleri için Abide dikiliyor

**İlk kısmın inşasına
başlanıyor**

Cumhuriyetimizin Atatürk'ün anı neleri Bayan Zübeyde için İzmirde Karşıyakada Soğukkuşu'da Salih paşa camiiinde bir abide inşa olunacağını evvelce haber vermiştik.

Bu hususta bir plân hazırlanmış ve abidenin ilk kısmının inşaatı rünakasına çıkarılmıştır.

Bu kısım 10 bin liradır. Ve derhal inşaat başlanmasi kararlaştırılmıştır.

Erkek gibi Kadın

**Tabancayı çekince
bir genci vurdu**

Henüz 26 yaşında bulunan genç bir kadın Balıkesirde bir genci öldürmüştür.

Meryem isminde bulunan bu kadın Balıkesir Savatepe mahallesinde Çamurlu köyünde akrabaların dan İsmail oğlu 22 yaşında Abdul-lah ile kavga etmiş ve tabancasını çekerek Abdullahı sırtından ağır yaralamıştır.

Kadın ile kavga da müşterek olan Emin oğlu Ali isminde bir adam da yakalanmıştır.

İzmirdeki Tüccar Eşyası

**Kâmi'en İzmir vapu-
runa yüklendi**

İstanbuldan İzmir'e hareket eden «İzmir» vapurunun son seferile şehrimizden İzmir'e mühim miktarda ticaret eşyası gönderilmiştir.

Bu eşyanın İzmir limanında tahliyesi gecikmiş ve İstanbul'a sevk olunmak üzere şatlar üzerinde bekleyen tüccar eşyasından mühim mikdarının yüklenemeyeceği anlaşılmıştır.

Bu vaziyet üzerine İzmirli tüccarlar Denizbank Umum Müdürlüğüne telgrafla müracaatte bulunmuşlar ve ticaret eşyalarının şatlar üzerinde kalmaktan kurtarılmasını istemişlerdir.

Denizbank Umum Müdürlüğü, İzmir vapuru süvarisine hemen bir yıldırım telgrafile bütün eşyayı almadan hareket etmemesini bildir-miştir.

Bunun üzerine «İzmir» vapuru saat 16 da hareket edeceği yerde 3 saat teahhürü limanımıza hareket etmiş fakat bütün eşyaları almamıştır.

kalarda yaptığımız görüşmelere ait üçüncü ve son yazımı yazacağım.

RECAİ SANAY

Hem yaralamış Hem kaçmış

**Kaein Ankara'da tutu-
larak buraya getirildi**

Bnr çocuk meselesinden dolayı görüncesi Şükrani jiletle yaralıya-rak Ankara'ya kaçmış olan Meliha isminde bir kadın Ankara'da yakalanarak şehrimize getirilmiş ve dün sulh ceza mahkemesinde sorgusu yapılmıştır. Meliha suçu inkâr etmiş ve hâkim gayrimenkul olarak muhakeme edilmesine karar vermiştir.

Marsilyada Görülmemiş Bir yangın

**Ölenler, yaralanan-
lar var**

Marsilyada bir mağazadan çıkan yangın, rüzgârın şiddetle etrafa ve bu arada radikal sosyalist kongresi-ne iştirak eden delegelerin oturdukları otellere de sirayet eylemiştir. ölenler ve yaralananlar vardır.

Yangın hâlâ devam etmektedir.

Rüşvet Suçlusu

**İkinci defa nakzen
mahkeme edildi**

Yeniköyde bir arsada toprak nakli için Ahmet adında birinden rüş-vet almak için iki sene hapse mahkûm edilmiş olan eski Yeniköy na-hiye müdürü Alâettin'in muhakemesi-ne ikinci defa nakzen devam edilmiştir.

Dünkü celsede iddia makamı Alâettin'in tevkifini ve muhakemenin mevkuf olarak devamını istemiştir. Muhakeme bu hususta bir karar verilmeğe üzere başka bir güne bırakılmıştır.

Malûllerden para alınmıyacak

Vesikası olan malûl zabıtlar üç gün Cumhuriyet bayramında tram-vaylarda parasız seyahat edecek-lerdir.

KÜÇÜK HABERLER

★ Yugoslavyada gizli çalışan bir şebeke bulunmuş, 32 kişi tevkif edilmiştir.

★ Musolininin Roma üzerine yürüyüşünün yıldönümü dün tes'd edilmiştir.

★ Japonya, Hindicinden Çine silâh kaçırıldığı iddiasıyla Fransayı protesto etmiştir.

★ Ankara'da yeni yapılmış olan Sümerbank merkez binası bugün merasimle açılmıştır.

★ Kahveciler ve sucular cemiyeti su ve gazoz işleriyle uğraşmak üzere bir kooperatif kurmuşlardır.

★ Sade yağların standardize edilmesine karar verilmiştir.

Türk vatandaşı, Türk pa-muklusu, Türk yünlülüsü, Türk ipeklisi giyer. Yabancı mal tımaza dikendir.

İktisadî meseleler

Muamele vergisi

**Bazı yeni sanayi müesse-seleri de bu vergiden
istisna edildiler**

Muharrik kuvveti beş bey-giri ve günde çalıştırdığı işçi sayısı onu geçmeyen ve maktu ver-giye tâbi tutulmuş sanai müesseselerden bazıları hükümetçe vergiden muaf tutulmuştur. Bu müesseseler şunlardır:

Madenî eşya sanayiinden: Musluk dökmecileri, bıçak, destere ve çakı yapan müesseseler.

Tahta sanayiinden: Araba tamircileri (yalnız tamir dolayısıyla) kunda-ra kalıbı ve ökçesi yapan müesseseler.

Müteferrik sanayiden: Ağzık, tesbih ve tarak imal eden müesseseler.

Topul imalat yapan maden dö-küm müesseseleri, ezümle musluk dökmecilerine ait muafiyet münha-sıran döküm işi yapanlara ait olac-tır. Musluk dökmecileri tarafın-

Burada ne arıyorsun, bu adamla ne işin var?

Diye karısına sorar sormaz delikanlı tara- fından yere seriliyor

Evvelki akşam Kurtuluşa bir hâ-dise olmuş sokakta yabancı bir er-kek karısının kolundan tutmuş ve evine götürmek istemiştir. Orapulanın konuştuğu genç hemen ileri atılmış karısının kolundan tutan Li-gorun elini tutup çekmiş ve bir yumrukla adamcağızı yere yuvarlamıştır. Delikanlı düştüğü yerden kalkmak üzere bulunan Ligorun ü-zerine çullanarak fena halde döv-müştür. Hadise yerine gelen memur-lar Vasil ismini taşıyan hem suçlu hem güçlü olan bu delikanlıyı ya-kalayarak tahkikata başlamışlardır.

adamla ne işin var yürü eve?» diye-dise olmuş sokakta yabancı bir er-kek karısının kolundan tutmuş ve evine götürmek istemiştir. Orapulanın konuştuğu genç hemen ileri atılmış karısının kolundan tutan Li-gorun elini tutup çekmiş ve bir yumrukla adamcağızı yere yuvarlamıştır. Delikanlı düştüğü yerden kalkmak üzere bulunan Ligorun ü-zerine çullanarak fena halde döv-müştür. Hadise yerine gelen memur-lar Vasil ismini taşıyan hem suçlu hem güçlü olan bu delikanlıyı ya-kalayarak tahkikata başlamışlardır.

Otobüsler de Ucuzlatıldı

Şehir içinde muhtelif hatlara işli-yen bütün otobüslerde yüzde yirmi nisbetinde tenzilât yapılmıştır. Bu ucuzluk bayram müddetince cari-dir.

İhtiyatsızlığı cezası

Beşiktaşta Ortabahçe caddesinde oturan Arifin 16 aylık kızı Göksel maza üzerinde bulunan annesine ait ilâcı içmiş bu ilâctan zehirlenen yavru Şişli Çocuk hastanesine kal-dırılarak tedavi altına alınmıştır.

Yeni Pullar

Tedavüle çıkarıldı

Cumhuriyet bayramı münasebeti-le İsviçrede bastırılan pullar dün -çen itibaren satışa çıkarılmıştır. Yeni pullarımız 3 ay müddetle mek-tuplara yapıştırılabilecektirler.

Diğer taraftan İsviçrede sırf inki-lâbımıza ait olmak üzere de yeni pullar bastırılmaktadır.

Adedi 100 bin tane olan bu pullar muhtelif seriden ibarettir. Her seri 6 puldan müteşekkildir ve fiyatı 33.5 liradır.

Yerli malı kullanmakla, milli iktisadiyatın yükselen binası-na yeni bir taş ilâve etmek de-mektir.

HALK FİLOZOFU

Cumhuriyet

Minnacık bir sütun. Burada «Cumhuriyet» gibi koskoca bir mef-humu çerçevelemek. İmkânsız.

Beşikte rütbe alan sersem padişah çocuklarının tenek kılıçlarını sürüdüğü günleri, mavi püsküllü fesimizi, hiyeroglif bozması harfleri hep arkadaş bıraktık ta bugüne ka-vuştuk. Hudutsuz bir his dalgası içinde sokakları süsleyen taklara dalgalanan bayraklara gözlerim da-lıyor.

Yedi karısını birden «Boş ol!» diye kapı dışarı atan burma bıyıklı küllanbeyi, kibrit kutusu üstündeki resimleri kazıyan abanı sarıklı hoca, makineyi «Şeytan icadıdır!» diye kıran softa, günahı diye deveyi şimenidire tercih eden hacı hep bu on beş sene evvelki hafızalarımızın silik köşelerinde hayret ve lanetle hatırladığım acı günler. Çok şükür bugünün yavrusunda böyle kötü hatıralar yok. Biz de Cumhuriyetin güneşi doğar doğmaz yepyeni bir zihniyetin karşısına eriyiveren ma-zinin bu köhne hatıralarından bu-gün çok uzaklardayız. asırlar geç-miş gibi.

923 de doğan çocuk bugün on beş yaşında bir delikanlıdır.

Bu sabah doğan güneşe baktım. Şunları söyledim:

«Delikanlı! Hayat ve muvaffaki-yet senin! Cumhuriyetle yaşadıkça sen mutlaka muvaffak olacaksın! Çünkü:

Çünkü (Türk) sün.»

HALK FİLOZOFU

Tramvay şirketine Verilen mühlet

Pazartesi sona eriyor

Elektrik şirketine olan borcun ö-denilmesi için tramvay şirketine verilmiş olan mühlet dün akşam bitmiştir.

Fakat araya Cumhuriyet Bayramı tatili girdiği için bu mühletin Pazartesiye kadar muteber olması za-rurî görülmüştür.

Şirket, o gün de borcunu vermez-se hemen hacze başlanacaktır.

Bebek İstinye Yolu

**stimlâk işine
başlanıyor**

Bebek - İstinye yolunun tesviye-i tirabiyesi bitmiştir. Ay başından itibaren bu yola asfalt döşenmesine başlanacaktır.

Hisarda ilk istimlâk mntakasına tabii yerlerden 27 binanın istimlâk bedelleri bankaya yatırılmıştır. Pek yakında bu binalar yıktırılacaktır.

Artistik bir hâdise

Kış mevsiminin yaklaşması hase-bile muhtelif müesseseler, artistik uyuşmalarda bulunmuşlardır. Bu meydana yaz mevsiminde Yalovada Termal otelinde kemali zevkle dinlenen ve Budapeştenin en mükem-mel kadın orkestrası bulunan «HALASZ orkestrası» NOVOTNİ lokanta ve birahanesi tarafından an-gaje edildiğini perestişkarlarına tebsir ederiz.

UĞUR GİŞESİ

**Aziz yurddaşlarının
Cumhuriyet Bayramının 15 inci Yıldönümünü
Yüksek sevgi ve saygı ile kutlular**

Gişem bilet alanlara bir kolaylık olmak üzere bayram günleri açık bulunacaktır. Telefon : 40021

**Karaköy, Hastane karşısında Uğur
Gişesi ÖMER R. UĞUR**

[Devamı var]

Sultan Aziz Ve gözdeleleri

SON TELGRAF Yazan: M. Sami KARAYEL
Tarihli tefrikası No. 139

**Tanzimattan sonra sürgün olmak, aş-
ğı yukarı önü alınmış bir hal idi**

Ruslar, Sivastopol'un acısını çar-karmak için durmadan çalışıyorlar-dı. Sivastopol ile; devleti aliye, bey-nelmillem politika âleminde devleti muazzama meyânında bir mevkie sahip olmuştur.

Ruslar, İngilizlerden yedikleri da-yığı bir türlü unutuyorlardı. Devleti aliye ricalı, Ruslara karşı daima İngiliz politikasına dümaşat-kâr bulunanlar Avrupada müvazene-lerini bulabiliyorlardı.

meden, itiraz etmeden yapmaya ka-dir olan bir paşası vardı.

Mahmud Nedim paşa; sadrazam olur olmaz, Ali paşanın ne kadar adamı varsa hepsini bir tarafa uzak-laştırdı. Mithat paşa; Hüseyin Avni paşa gibi zevatı çil yavrusu gibi da-ğıttı. İstikrazlar akdederek, Galata sarraflarını yolarak Valide Sultana, Sultan Aziz'e, çuval dolusu altın yağıdırmağa başladı.

Artık, idraei devlette, insicamı i-dare kalmamıştı. Valiler, bir yerden bir yere mekik dokuyordu.

Devletin bütçesini tevazüye kalk-mıştı. Memurin tensikati diye orta-ya bir bûdçe meselesi attı. Birçok zavallılar mağdur oldu. İdarî mec-lislerini lâğvederek vilâyet teşkilât-ını altüst etti.

Mahmud Nedim paşanın tuttuğu yol, ne eskiye vene de yeniye benzeyordu. Tanzimattan sonra; devlet işlerinde prensip olarak bir takım kuyud ve şûrut vaziedilmişti. Halbuki paşa, cahil bir adam ol-

duğundan ne eskiden ve ne de ye-niden haberdar değildi. O, yalnız pdaışaha körü körüne hizmetkâr-lık etmesini bilen bir bende idi.

Sultan Aziz'in mızacı evvel ve ahir müstebit bir cihangire benzer oldu-ğundan Mahmud Nedim paşanın ha-l'i hoşuna gitmişti. Her ne irade ey-ler ise bilâ itiraz sadrazamı icra e-di-yordu.

Sadrazamın kulluğundan ve bi-behreliginden en ziyade istifade eden Ruslar idi.

Slav cemiyetinin baş reisi olan Rusyanın İstanbul sefiri İğnatyef, durmadan Mahmud Nedim paşaya koltuk veriyordu.

Rus kuvvet ve kudretile destek-bulan sadrazam ortalığı kasıp kavu-ruyor, memleket hayrına çalışanları birer birer sürüyordu.

Tanzimattan sonra; sürgün olmak aşığı ve yukarı önü alınmış bir hal-iken; şimdi, gerek sadrazam, gerek padişah istedikleri ricalı sürgün e-di-p duruyorlardı.

Mali buhran hadden aşırı bir hale geldiğinden memurin sızlanıyor, halk ve softalar ayaklanıyordu.

Mahmud Nedim paşa, öyle bir gün geldi ki; devletin haricden istikraz ettiği paraların değil re'sülmalini, faizlerini bile veremez hale geldi.

Zaten; devletin yirmi, yirmi beş milyon liradan ibaret olan varidat bütçesine karşı, harice karşı ödemek mecburiyetinde olan faiz borcu on beş milyon lirayı buluyordu.

Mahmud Nedim paşa; faizleri bile ödiyemeyeceğini anlayınca; sel-leme hüsselâm şu kararı verdi:

«Borçlarımızın faizlerini ve re-sülmalini veremeyiz... Varidatımız bunu vermeğe kâfi değildir.

Bu karar üzerine Avrupa ayaklan-dı. Alacaklılar hükümetlerine mura-caat ederek haklarının Osmanlı im-paratorluğundan tahsilini istediler.

Büyük devletler, Babâli nezdinde teşebbüsleri giriştiler.

Bugün Cumhuriyetin on beşinci yılını kutluyoruz. Cuhuriyet Türkiye'sini yaratan, kur'an, yükselten ve ona şeflik eden büyük Ata, Kemal Atatürk:
— Ne mutlu ona ki, Türküm.. diyebiliyor..

Sözünü ert realist bir görüşün ve teşhisin özü ve eseri olarak söylemiştir. Hakikaten kafamızı geriye çevirip de on beş yıllık Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihine ve inkişaf seyrine baktığımız vakit Osmanlı İmparatorluğundan intikal eden mirasla Atatürk Türkiye'si arasındaki geniş, ifade hududu dışında kalan farkı derhal bütün vuzuhile görmemek mümkün değildir. Bu fark yıllara sığan değil, asırların ölçüsüne giren bir fark ve ayrımdır. Bizim on beş yıl içinde yaptığımız bir başka millet ancak on beş yüz yıl içinde yapabiliirdi. Memleket on beş yıl önceye nazaran o kadar farklıdır, o kadar ileridir, o kadar daha ileriye gitmek hızı ve hamlesi içindedir. Dahilde kuvvetliyiz ve yekpareyiz. Haride kuvvetli ve her türlü saygıya sahibiz. Yine dahilde baş dön-

BÜYÜK ŞEFİMİZ

Başvekil Celâl Bayar

riode her türlü emniyet ve itimadın yüksek şartlarına layık ve hâkim görülmekteyiz. Bu vasıflar bir milletin kuruluşu, kalkınışı ve emniyetle yükselişi bakımından bütün cihanın nazarında kendisine layık olduğu mevki bihakkin alması için elbette ki, kifayetin fevkinde birer vasıf ifade etmektedirler.

HARİÇDE

Muhakkak ki, en başta Cumhuriyet hariciyesi, ordusu gibi yüksek Şefimizin sevk ve idareleri altında dinamik ve realist bir çalışma içindedir. Yurdda sulh, cihanda sulh hedefine uygun bir halde ve bütün cihanın hürmet, saygı duyduğu bir otorite halinde ilerliyoruz. Bunun en büyük vesikası da hiç şüphesiz ki, yalnız şu 5 yıl içindeki cihanşümül zaferleri-

miz ifade ediyor: Montrö, Balkan birliği, Sâdabad paktı, Hatay başına Cumhuriyet Türkiye'sinin bütün cihana yayılan zafer destanları halindedir. Bugün bütün garb ve şark devletleriyle en dürüst, her türlü suitefehümünden uzak, samimi, şerefli bir münasebet idame ediyor, müstesna bir mevki işgal ediyoruz.

DAHİLİYEDE

Haride olduğu gibi dahilde de çok değerli bir varlığımız var. On beş yıl içinde bütün cihana parmakla ısırtacak inkılablar yaptık ve bütün bu inkılabların icabı ettirdiği şartları memlekete getirdik. Her devlet şubesi Türkiye'nin kalkınış ve yükselişinde kendisine düşen vazifeyi yüksek bir feragat ile ifa ediyor. Bu bakımdan ilk önce

TÜRKÜN ONBEŞ YILI

Türk gücü onbeş yıla onbeş asrın varlığını sığdırdı.

On beş yıla on beş yüz yılın varlığını sığdıran Cumhuriyet Türkiye'sinde on beşinci yıl kabinesi. Sayın Başvekil Celâl Bayar ve mesai arkadaşları

Memleketin içinde ve dışında en büyük kudrete en yüksek saygıya en dinamik enerjiye sahip bulunuyoruz..

Dahiliye Vekâletinin on beş yıl içinde yaptığı ve başardığı işlerin kısa bir bilançosunu yapabiliriz. Bunun içinde ki eğer, herhangi bir vatandaş:

— On beş yılda Dahiliye Vekâleti ne yaptı?

Derse, ona sadece şunları yaptı. Demek ve birer birer sıralamak en belîğ cevap olur:

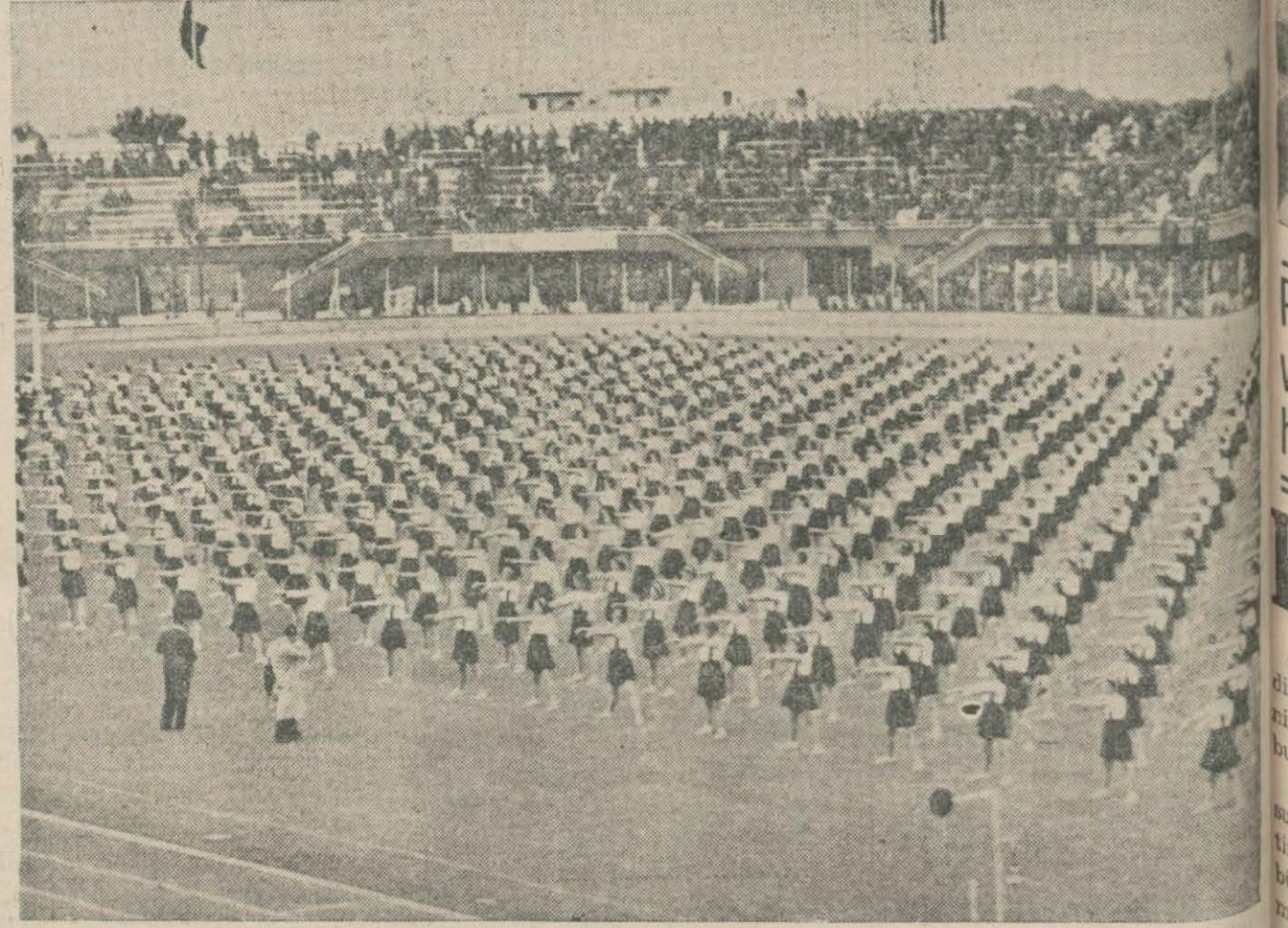
1 — Emniyet teşkilâtı kanununun yaptı. Yani zabıta ve jandarmayı Cumhuriyetin istediği feragat ve sadakat prensipleri içinde vatandaşın huzur vereceğini tekeffül edecek bir hale getirdi. Polis mesleğini yüksek bir meslek halinde bütün kullandığı ve şartları ile kurdu.

2 — En kıskanç bir titizlikle memleketteki bütün inkılâb hareketlerinin başarılmasına yardım etti.

3 — Köy kanununu yaptı, Türk köyüne manevî şahsiyetini verdi.

4 — Şehirlerimizi ve kasabalarımızı urbanizm esaslarına göre yeniden kurmak ve tanzim etmek için yeni belediye kanununu yaptı.

5 — 772,340 kilometre murabbai olan topraklarımızda nüfus hareketlerini arttırmak için tedbir aldı.

19 Mayıs bayramında inkılâp çocukları

12 — Vilâyet hususî idareleri kanununu çıkardı.

13 — Soy adı kanunu yapıldı.

14 — Yurdun en mühim ve her türlü maddî ve manevî kuvvetlerinin şümülüne hâkim olan seferberlik işleri teşkilâtlandırılmış ve her vilâyet merkezinde bir seferberlik müdürlüğü ihdas edilmiştir.

MALİYEMİZ

Ulu Önder Türk milleti için şu vecizeyi irad buyurmuşlardır:

«Memleketin vaziyeti maliyesi intizam, emniyet ve inzibat üzerine müessesir. Devletçi ve halkçı olan bir idare ve ekonomi

hayatında hazinenin kudretini intizamı başlıca mesnedir.

Türk maliyesi Kemal Atatürk vatanının banisi olan Başvekil Şefin ilham ettiği bu dâimî boyunca Türk devleti hakiki, list, denk bir bütçe sistemi üzerinde çalışmaktadır. On beş

boyunca Türk devleti hakiki, list, denk bir bütçe sistemi üzerinde çalışmaktadır. On beş

yetten muvaffakiyete yükseldi. Bugün bütçemiz 1930 daki bütçemizden yüzde kırk beş

mize nazaran yüzde kırk beş zayıf artmaktadır. Bu teyazı başlıca sebebi varidat kaynakları daki inkişaf ve kudretin artışıdır. Yoksa herhangi bir yeni

(Devamı 6 ncı sahifede)

Nafıada: Çelik köprü

6 — Vilâyetler idaresi kanununu yaptı, tam teşkilâtli nahiye kurdu.

7 — Saylav seçimi kanunu ile Türk erkek ve kadınına siyasî hak ve hürriyetin bütün şümülünü verdi.

8 — Umumi müfettişlikler teşkilâtı vücade getirdi. Ve bilfarz Tunceli umumi müfettişliği ile Dersim denilen davayı halletti.

9 — İstihbarat, neşriyat, propaganda servislerini ıslah etti ve memleket dahil ve haricinde siyasî, ıktı-sadî, içtimai ve harsî hareketler bakımından yerli ve yabancı neşriyatı takib etmek, mahalli matbuatın inkılâp prensiplerine, Devlet siyasetine ve millî ihtiyaca uygun olma-

sını temin etmek için matbuat u-

10 — Belediyenin su işleriyle bilhassa meşgul oldu. Cumhuriyetten önce memleketin 20 yerinde içme suyu varken bugün 245 şehrimize içme suyu getirilmiş bulunuyor. Yine bilfarz Cumhuriyetten evvel ancak dört şehrimizde elektrik varken bugün 150 şehrimiz elektrikle

ış görüyor ve aydınlanıyor. Yine Cumhuriyetten evvel 17 yerde mezbaha varken bugün memleketteki mezbaha sayısı 436 dir.

11 — Dahiliye Vekâleti imar bankasını kurmakla memleketin ve şehirlerin kalkınmasında ayrıca en büyük hizmeti yapmıştır.

Her gün ilerlemekte olan demiryolları yurdu demir ağılarla

dürücü bir kalkınmanın her saf-daki ve sınıftaki hızı içindeyiz, ha-

MONTRÖDEN SONRA

15 YIL ve ORDU

Kara, hava ve denizde Türk

ONBEŞ YILDA NEYDİK, NE OLDUK?.

**Türk Ordusu bugün en asrî
ordularla boy ölçüşecek
değil onlardan daha ileridir!.**

Pek kısa zamanda Türk motörlerinin havalarımızda ve denizlerimizdeki keskin homurtularını da zevkle dinliyeceğiz!

Bugün her Türk çocuğu coğrafya hudutlarına, kara, deniz ve havalarına baktığı her saat içinde:

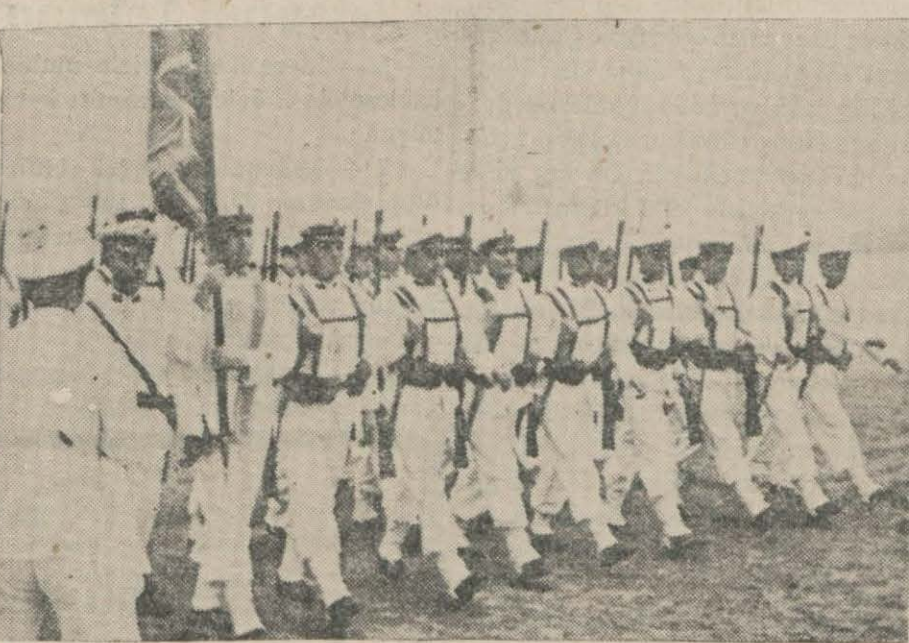
— Türk vatani yalnız Türklerindir. Onun karamalarına, havalarına, denizlerine tamamilе hâkim ve sahip bulunuyoruz.

Diyebilir. Bunu diyebilmek hususundaki en büyük inanç ve kudretimizi Ulu Şef Atatürkün yarattığı, büyüttüğü, en modern maddî ve manevî varlıklara sahip kıldığı kahraman ordumuzun bugünkü mevcudiyetinden alıyoruz. Ordumuz bu fevkinde en modern Avrupa ordularile değil, onlardan daha ileri bir halde. Bu ileriliğin başında yalnız yüksek askerlik hasletimiz, teknik vasıtaların kudreti gelmiyor, bunun fevkinde feragat, aşk halinde çalışma, mesleği sevmе, sadakat, itaat, ye, daha olguna kavuşmak gayretini en mümtaz bir vasıf halini taşıyor. Ve... bu ahenk, bu düzenli çalışmada her gün ordumuz her geçen gün içinde muvaffakiyetin şahikalarına yükselmekte hızla gidiyor.

KARA ORDUMUZ

On beş yıl içinde hafif silâh-
larımız tamamen moderni-
ze edilmiş ve arttırılmıştır.
Atatürk orduları için hazır-
lanan programların bir bölümü de

hasmın bu nevi vasıtalarını bertaraf edecek kudrete sahip bulunmaları piyade ağır silâhları bakımından başarılmış bulunmaktadır

DENİZİ
 Topçu kuvvetlerimiz ise en modern
 hafif, ağır ve en ağır silâhlarla teç-
 vîz edilmiş bulunmakta ve sür'atle
 motorleştirilmektedir.

Toplarımız her çeşidden olmak üzere bugünkü ihtiyacımızın fevkinde bir sayıda olduğu gibi hasmin alınız cephesi üzerinde değil, aynı zamanda gerilerinde de mühim surette tesir istihşal edilecek bir vafıta bulunmaktadırlar.

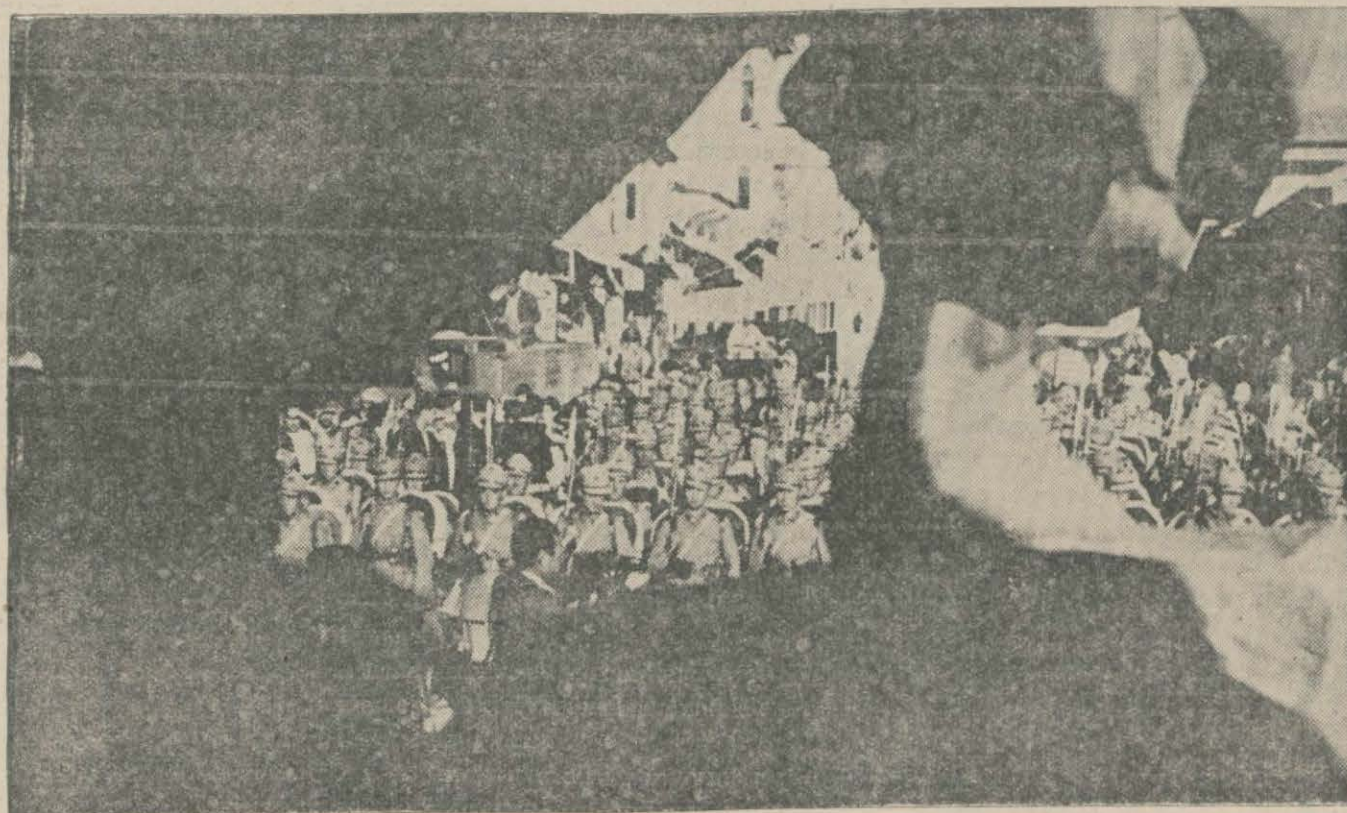
Memleketimizin coğrafi vaziyeti e. mütenasip olarak kahraman Türk süvarisi de en modern bir şekilde tensik edilmiştir. Süvarileri -iz- motörlü, zırhlı vasıtalarla teçhiz edildiği gibi en müessir defil silahları ile de mücehhez bulunmaktadır.

Muhabere vasıtalarımız, makineli
ihkâm, motorlû köprücû kolları-
z, nakliye birliklerimiz, uzun
menziller üzerindeki hareket vası-
talarımız da asrın en yüksek tekniği
kılbinde kurulmuş bulunmaktadır.

DENİZ ORDUMUZ

C umhuriyetin on beş yılı içinde kara ordumuz gibi deniz ordumuz da yüksek bir gayretle iyiye ve ileriye sevk edilmiş bulunmaktadır. Gölcük'te kurulan tersane, sabih havuz ve ortaya konan ilk gemi imalatı bu yoldaki büyük ve enerjik kudretin misallerindendir.

avuzun tamirinden baslanarak

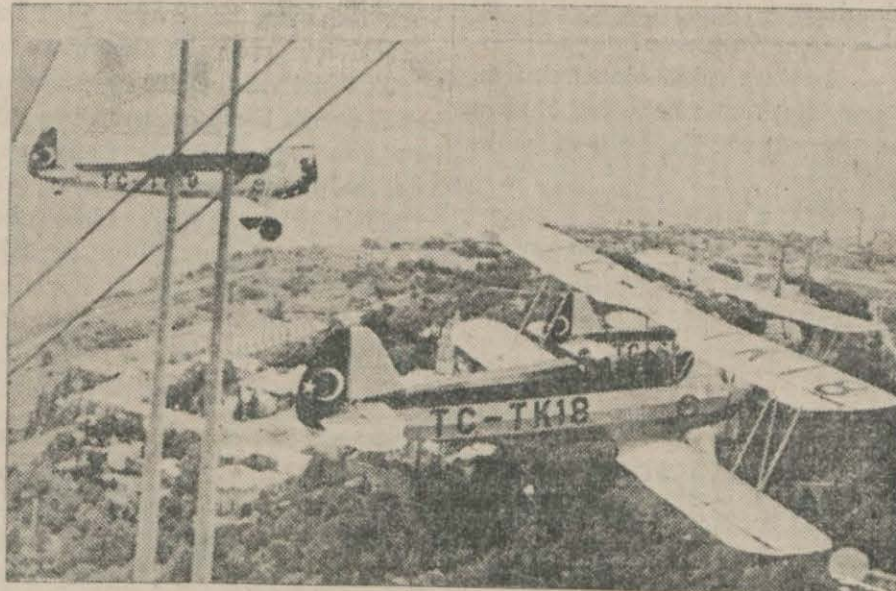

avcı botları ile takviye edilmiştir. Bilhassa bütün deniz harp vasıtalarının doğrudan doğruya memleketimizde inşa ve imalı için büyük bir gayret sarfedilmekte olup bu hususta Gölçükte yapılacak büyük tersanenin plân ve projeleri de hazırlanmıştır.

Donanmamız talim ve terbiye bakımından da bu on beş yıl içinde en mükemmel bir hale getirilmiş ve birçok firsatlarla ecnebi devletlerce bu mükemmeliyet takdirle karşılandığı gibi zehirli gazlarla mücadele tabikatı da memleketimizde ilk defa donanmada başlamıştır.

HAVA ORDULARIMIZ

C umhuriyet ordusunun hava kuvvetleri en yüksek bir inkişaf hız ve hamlesi içindedir. Hava kuvvetlerimiz de gâhil tayyare adedi ve cinsi geçmiş yıllarla kabili mukayese olmayacak derecede artırılmış olduğu gibi hava ordumuz eleman itibarıyla da en yüksek kabiliyetleri içinde bulunmaktadır.

HAV
kişehir tayyare fabrikası on beşin-
ci yılda tam bir imalâthane halinde
bulunmaktadır. Kayseri fabrikamız

ADA

Türk hava ordusunun yüksek ir
kışafı ile müvazî bir seyir içind
Cumhuriyet hükûmeti vatanın v
halkın tayyarelere karşı korunmas
tedbirlerini de düşünmüştür. «Hav
Müdafaa genel Komutanlığı», b
maksatla tesis edilmiştir.

Her Türk bugün itimad edebilir ki, Türk vatanının herhangi bir köşesinden herhangi bir tayyare fırsat bulup Türk hava hududları içine giremez. Haber alma, dinleme ve koruma vasıtalarını karşısında herhangibi bir tayyarenin herhangi bir sahlimizden ve hududumuzdan açığa çıkıp bulup yurdumuza dalması imkânı kalmamıştır. Müsaadesiz yurda girebilecek herhangi bir tayyareyi ateşe karşılayacak tertib ve tedbirlerin hepsi alınmıştır.

Bu arada halkın, şehirlerin emniyeti ni koruyacak tedbirler de alınmıştır. Bu husustaki emniyet tedbirlerini arttırmak, halkın, şehirlerin, âbidelerin ve sanayi müesseselerinin korunması için daha vâsi fikrîyatta alınacak tedbirler için de ayrı ayrı yeni projeler hazırlanmış olup bunların 938 mâlî yılı içinde tamamlanması beklenmektedir. İlhalısa halkımızın bu yoldaki yükümlülüğünü aklâkası da şükranla kaydetmek lâzımdır. Son bir yıl içinde 100.000 kişi hava tehlikesi mevzuu hakkında verilen konferanslara istis-

Ordu Vatani ve Milleti en modern silâhlar, en yüksek bilgi ve. en sağlam maneviyatla daima korumaya hazırdır!

aa Türk milletinin göğsünü bihak-
kın kabartacak bir merteyebe gir-
miştir. Bilhassa son senelerde mem-

leketimine giren asrı tayaralelerin yarısından fazlasını bu fabrika yapar. Karaköy Türk havacılık sınıfının inkişafına, Türk işçisinin terakki ve kemaline hizmet etmiştir. Kısa bir müddet içinde memleketimizde Türk tipi kara ve hava, deniz motorlerinin keskin ve çalâk hortularını da duymak suretile en büyük hazzı kavuşacağız.

ORDUDA
JKUMA YAZMA

Ordumuzda sıhhi durum, teşkilât işleri de fevkalâde modernize edilmiş olup Türk erinin ve subayının sağlığı en mükemmel şekilde garanti altında bulunmaktadır. Bu meydana en yeni tedbirler arasında «askeri hasta bakımını hemşire okulu» da zikredilebilir.

Orduda okuma yazma, kültür iş-
leri de ileri bir halde bulunmakta-
dır. Kızlarımız aynı zamanda bir-
er irfan müessesesi vazifesini gör-
mekte, erlerimizin medenî terbiye
ve bilgisini arttırmakta, spor kabili-
yetlerini yükseltmektedir. 1933 da
ordudan terhis edilenlerin yüzde 39
nisbetine okuma yazma öğretilmiş-
ken bu randaman 1936 da yüzde 75 i,
1937 de yüzde 77 yi bulmuştur.

Orgeneral Asım Gündüz

Orgeneral Fahrettin Altay

HER GÜN BİR HİKÂYE

EFE KIZ

En az on yıl evvel Anadolunun denizden uzak, fakat bir çay kenarına raslayan bir köyünde birkaç ay kalmıştım.

Denizi derede, gürlütlüyü kavak hisrılarında aradığım günlerdi. Ögle sıcakları ikizler anası denen ve. cidden ikizlerden farkı olmayan iki söğüdün başbaşa verip açtığı dehşetli geniş koruluğa girerken bu yer belki yer yüzünün en güzel, en manalı parçalarından biri idi. Belki onun kadar güzel yoktu. Bunları bilmiyorum. Yalnız sıcaktan kaçtığım zamanlarda değil akşam serinliğinde bile buraya giderdim.

İkizler anasını Yerköyle Niğde uçlarında, kükrüttü sularile meşhur eski bir kasabanın mesire yeriydi. Eminolun siz ikizler arasında bir gün kalsaydınız hatıraları sizi mezarınıza kadar takip eder, eğer ruhlar yaşıyorlarsa, ruhuyla kenetleşir ve ebedileşirdi.

On yıl dedim. Evet en az on yıl önce ikizler arasında yine yalnız, yine derin deniz yaparak hisrılarını gürlüttü diye dinlemeye çalışarak kendi âleminde, bambaşka hayallerle sarmaş dolaş olmuş İstanbul İstanbul diye kendimden geçmiştim. Bilmem ne kadar zaman ben kendi hayallerimle uğraştım, serablar gördüm. Kulağıma birdenbire bir yabancı sesin takılması beni tatlı rüyamdan uyandırmıştı.

Etrafıma bakındım, kimse yok... Fakat sesler devam ediyordu. Etrafa göz gezdirdim görünürde canlı hiçbir mahlûk yoktu.

Derenin hisrısı, söğüt dallarının muttarı temposuna dalmış kendi kidine ve 'benim gibi' birisi varsandım ve, bundan başka da birşey olması ihtimali yoktu.

Çünkü o saatlerde yalnız bizim yabancılar ikizler arasında başbaşa dolaşabiliyorlardı. Çünkü harman... Evet harman sonu hiç ihmale gelmezdi. Bütün yerliler tarlada, bağda hiç bir yerde değilse bile evinin sersilan kerpiklerini yenilemek işi ile meşgul olurlardı. Fazla düşünmedim. Zaten düşünmek, muhakkeme ile karar vermek pek o kadar elimde değildi. Çünkü...

İkizler arası... Kırşehir... Kale mektebinden dağ yolunu siyah bir şerit saran halk nereye gidiyor diye düşünmek bile fazla. Şehirde ve bilhassa kale arkasında oturan konu komşu, çocuk çocuk pazar yerine doğru akın ederse ya köy delikanlılarından biri ölmüş veya eve-rilecek yosmalardan birisi dağa kaldırılmış demektir.

Acele giyindim. Sanki şehir ihtilal hareketine hazırlanmış gibiyim. Acele giyindim. Sanki şehir ihtilal hareketine hazırlanmış gibiyim.

Aglayan yoktu. Bundan anlaşı-yordu ki hadisenin sebebi ölüm değildi. Ya düğün mü? Hiç tahmin edemedim. Çünkü daha iki genç köylü geçen sabah ölü bulunmuştu.

Belki? Evet belki bir yosmayı daha kaldırmışlardı dedim. Amma o da değilmiş.

— Hüseyin öldü.
— Ne diyorsunuz?
— Hiç sadece bir ölüm haberi.
— Başka yok mu?
— Olsa bile bugün söyler miyim?
— Söylersin bana, dayanamazsın.

— Peki amma kimseye söyleyem demeye.
— Sözl...
— Dinle... Hani geçende Şerifin ağası Hasan ile sabah ezanı ilca yolunda ölü bulmuşlardı ya!

— Ess...
— İşte... Hüseyin de sabah ezanı okunurken tarla yolunda ölü bul-
— Kırşehirden ayrılıyorum. Yaz so-
nu bitmek üzere yaylı arabanın güç-
lülük ile ilerlemeye çalıştığı kumlu yol
üzerinde karıma atlı, eli silâhlı
bir köy yosması çıktı. İri siyah göz-
leri güzelliği kadar korkunçtu.

Silâhının namlusunu bize çevirdi
ve hâkim bir sesle:
— Dur!
Emrini verdi.

Ne istiyordu, ne yapacaktı bilmi-
yorum. Yalnız arabacının adını ses-
lendi ve aynı hâkim eda ile emir
verdi:

— Geç!
Merakımı yenemedim. Arabacıya
sordum:

— Kimdi bu?
— Onun hikâyesi uzundur. Ken-
disine Efe Kız derler. Sevdiğini öl-
dürmüşlerdi. Şimdi dağa dolaşı-
yor ve... Kadire benziyen olursa öl-
dürüyor.
— Kadir de kim?
— Efe kızın sevdiğini vuran de-
likanlı.

— Niçin vurmuştu?
— Efe kıza sahib olmamak için.
Fakat Efe Kız bu kabbeliği onuruna
yedirmedi ve... Kadire benziyenleri
öldürüyor.
— Acaba çıldırdı mı?
— Hayır! Yalnız Hüsmenin aşkı-
nı, intikamını unutmuyor Efe Kız.
Düşündüm; ikizlerin esrarı Efe
kızmış...

BEDİ GÜNDÜZ

TÜRKÜN ON BEŞ YILI

(4 üncü sahifeden devam)

bunda âmil olmadığı gibi bilâkis Celâl Bayar kabinesi bir kısım ver-giledi hafifletirmiş rüsumu kaldır-mış, hele köylünün vergisini en ge-niş miyasta azaltmıştır.

Türk maliyesinin en esası vasıf-larından birini de düzgün ödeme prensibi teşkil etmektedir.

Bunlardan maada Türk maliye-sinin on beş yıl içinde kazandığı muvaffakiyetlerinden daha yenile-rini de şu esaslar dahilinde vasıflan-dırabiliriz:

1 — Borçlar itilâfı.
2 — Yeni evrakı nakdiye ve altın, gümüş meskûkât basımı.

3 — Emlâk, Cumhuriyet, Sümer, Eti, Deniz, Ziraat bankalarının ku-ruluşunu finanse etmiştir ki, bu bankalar ya bizzat devlet tarafın-dan kurulmuş, yahud da deviet ta-rafından sermayelendirilmiştir.

4 — Memurların tekaüdüğü, ta-yini keyfiyetleri tanzim edilmiştir.
5 — Yeni malî teşkilât kanunu çı-karılması, maliyede kültür ve ihti-sas kendi değerini bulmuştur.

6 — Kadastro ve tapu işleri: «Va-tandaşların gayrimenkuller üzerin-deki bütün haklarını emniyet altına-alan ve gayrimenkullerden her tür-lü istifade imkânlarını kolaylaştı-ran bir sicil tesis etmek prensibine dayanarak» yoluna konmuştur.

Türk maliyesinde yukarıda da-
izah ettiğimiz gibi bir kere daha
tebarüz ettirmek yerinde olur ki,
en üstün prensip: **Denk bütçe, dü-z-gün ödemeler** ki, birçok devletler
için bu muvaffakiyet şayanı gıpta-dır.

KÜLTÜR İŞLERİMİZ

Türk inkılabının ve Cumhuri-yet Türkiye'sinin on beş yıl içinde en yüksek randıman ver-ddiği eserlerinden biri de kültür sahasıdır. Türk maarif bütün teşki-lât ve irfan sistemi ile inkılâbı ve halkçılığı. Bu sayededir ki, on beş yıl içinde memlekette en geniş şe-kilde yayım imkânı bulmuş. Va-tan çocukları kendi istidadlarını inkişafı içinde her gün biraz daha çoğalarak çalışmış, kültürlü bir hal-de memleketin her tarafına yayıl-mak imkânı bulmuşlardır. Bunda Türk ilk, orta, liselerinin gündüz talebesi için meccanî oluşunun da büyük tesiri vardır. Her halde şunu kabul etmek lâzımdır ki on beş yıl içinde on beş yılöncesine nazaran, Türk halkının ekseriyeti arasında büyük elli beş, altmış nisbetinde bir kültür değişikliği ve ileriliği vardır. Yine kabul etmek lâzımdır ki, on beş yıl içinde en çok vazife alan Vekâletlerden birisi de Kültür Bakanlığıdır. Bu Vekâletin geride

biraktığımız yıllar içindeki mesa-lisini kısaca sıralamak ve tebarüz et-tirmek ıktiza eder ise bu sırayı şö-y-le yapabiliriz:

1 — Türk irfanının en başta ve cihanşümûl hamlelerinden biri A-tatürkün hedeflendirdiği Türk ta-rih inkılabıdır. Bunun için de An-karada «Tarih Dil, Coğrafya» fakül-tesi kurulmuştur.

2 — Maarif Vekâleti dil inkılâ-bımız üzerinde de geniş mesai-de bulunmuştur. 129,792 fiş hazırlanmış, yeni mekteb kitaplarında dil baki-mundan mühim değişiklikler yapılmıştır.

3 — Maarif Vekâleti ve mekteb-lerimizin harf inkılabının memleket-te ve halk kütleleri arasında yayıcı bakımından büyük mes'uliyetler deruhde etmiş, öğretmenlerimiz bu-nun için canla başla her sahada ve millet mektebelerinde çalışmışlar ve en kısa yıllar içinde milletin tama-mına yakın vatandaş yeni harflerle okuyup yazmayı öğrenmiştir.

4 — İlk okullara devam mecbu-siyeti kanunlaştırılmıştır. Bunun

içindir ki, 1923 de, yani Cumhuriye-tin birinci yılında ilk mekteplerde 273,103 erkek 62,954 kız talebe var-ken bugün ilk mekteplerimizde 494,612 erkek 256,061 kız olarak 750,673 talebe vardır. Vekâlet ve vi-lâyetler mekteb binalarını da ihti-yaca tevafuk edecek derecede mü-temadiyen yenileştirmekte veya ye-niden inşa etmektedir. Bu arada ilk mekteb programlarının da memle-kete realist, uyanık, ameli vatandaş yetiştirecek şekilde tadil edildiğini kaydetmeliyiz.

5 — Türk maarifinin en bariz va-sıflarından biri de Türk kadınlığı-nın kültürü üzerindeki mesaisidir. Türk kadınlığı bugün Ulu Şef A-tatürkün sayesinde on beş yıl önce-ye nazaran lâakal on beş asırlık bir fark içindedir ve hayatın, me-muriyetin ağır mes'uliyetlerini ka-bul etmiş bir haldedir. Doktor, hâ-kim, avukat, teknisiyen öğretmen ve diğer her sahada kadınlarımız sayısız gün geçtikçe artmaktadır. 1923 de liselerin ikinci devrelerin-deki kız talebinin sayısı 331 iken 1937de 3972 dir. 1925 de orta okul-lardan yalnız 12 kız mezun olmuş-ken 1937 de mezun olanların adedi 2422 dir.

Bu rakamlar gösteriyor ki, kadın-lığımız kültür sahasında dev adımla-riyle ilerliyor ve memleket oku-muş anne ve münevver kadın ka-zanıyor.

6 — Orta okullarda tedrisat 923 yılına nazaran 11 misli erkek, 15 misli kız talebe kazanmıştır. Lise ikinci devrelerde ise bu nisbet kız talebe için 12, erkek talebe için 15

misli fazlalık ifade etmektedir. 1937 de mezun olan kız ve erkek talebe-nin sayısı 91,702 adeddirdir.

7 — Maarifimiz şehirde olduğu gibi köyde de çalışmaktadır. Vekâ-let şimdi her vilâyette köy eğitmen-leri kursu açmış 1500 eğitmen ye-tiştirmiştir. Bu kurslar belki bu yıl içinde her vilâyete teşmil edilecek-tir.

8 — Maarif Vekâleti mesleki öğ-retim üzerinde de bilhassa çalış-maktadır. Bugün memlekette on ta-ne enstitü vardır. Ayrıca 6 ticaret lisesi, 9 tane bölge san'at mektebi vardır. 17 akşam kız san'at okulu da müsmir faaliyetinde bulunmaktadır. Bütün bu mektebler bu yıl 1628 mezun vermiştir.

9 — Maarif siyasetimiz memle-kette yüksek tahsilin kalkınmasını hazırlamaktadır. Üniversitenin yeni kuruluşu Cumhuriyet maa-rifinde yüksek tahsilin başlı başına bir inkılâbı olduğu gibi Ankara'da bir taraftan yüksek kültür merkezi haline getirilmektedir. Hükûmet merkezimizde «Tarih, Dil, Coğraf-ya» fakültesi kurulduğu gibi, Gazi Terbiye enstitüsü, sosyal bilgiler o-kulu, Türk operası ve Türk tiyat-rosu, mektepleri de tesis edilmiştir.

Bilhassa bugün Üniversitemizde 44 Türk profesör, 42 yabancı profesör, 102 doçent, 38 yabancı yar-dımcı vardır; 181 baş asistan, 4 ter-cüman, 5 teknisiyen, 25 lektör var-dır. 5,000 genç de bu nur ve irman müessesemizde feyiz almaktadır. Diğer taraftan yüksek öğretmen o-kulu da tedrisatına ve verimine hız-la devam etmektedir. Bu yıl 170 mezun vermiştir.

10 — Hususi mektebler, azlık ve yabancı okulları da maarif siyasa-mızın icabları dahilinde çalışmakta-dırlar.

NAFİA İŞLERİMİZ

Cumhuriyet Türkiye'sinin en muvafık ve verimli Vekâlet-lelerinden biri de hiç şüphe yok ki Nafia Vekâletidir. Memleketi de-mir ağırlarla örmek ihtiyacının ta-hakkuk ettiği günden bu güne ka-dar bu Vekâletimiz Atatürkün yüksek direktiflerine tam uygun bir halde durmadan çalışıyor. Çetin ira-deli Ali Çetinkaya nafia işlerimizin bütün icab ve mes'uliyetlerini de-ruhde etmiş olarak mesaisine feyiz-le devam etmektedir. On beş yılda memleketimizde 2976 kilometre demiryolu yapılmıştır. Cumhuriyet nafiası şimdi Erzurumdan Erzuruma kadar 210 kilometrelik, Diyarbakır-dan Irak ve İran sınırlarımıza doğ-ru uzanan 155 kilometrelik bir yol üzerinde çalışmaktadır. Bütün hat-larımızın bugünkü yekünü 6719 ki-lometredir ki, bunların 3429 u ge-niş, 294 kilometrosu dar olarak 3723 kilometrosunu enebî şirketlerin den satın aldık ki bütün bu yekün enebîlerin Türkiye'deki 82 yıllık mesaisi dahilinde vücade getiril-miştir. Halbuki Cumhuriyet Tür-kiyesi on beş yılda kendi gücü ve hız-ile 2976 kilometro yaptı ki, bu an-cak yüksek Türk milletin yüksek enerji ve mucizeli iradesile yapıla-bilen bir iştir.

Devlet Demiryollarımız son beş yıl içinde memleket için daha bir çok faydalar da getirmiştir. Bunları şu şekilde tebarüz ettirebiliriz:

A — Tarife birliği.
B — Tarife tenzilatı.
C — Ziraî kalkınma savaşına yar-dım.
D — Madenlerin işletilmesine yar-dım.
E — Hayvancılığı teşvik.

Novotni
LOKANTA ve BİRAHANESİ
Mayestro
Mehmed Zorlu
idaresinde ve Macar KADIN san'atkarlarından mürekkep
HALASZ
ORKESTRASI
Neşe - Eglen ce

H — Liman, rıhtım, iskele hamal

tarifelerini ucuzlatmak.
Ü — Memleketin imar faaliyetine yardım.

V — Sanayi kalkınmasına yardım.
E — Tenzilâtı halk ve tüccar bi-letleri.

Nafia mız bir taraftan memleketi demir ağırla örür ve bir taraftan da yukarıda tebarüz ettirdiğimiz sa-halarda nakliyatı ile memlekete faydalı ve hayırlı işler görürken ay-ni zamanda memleketin muhtac ol-duğu diğer şubeler üzerinde de çok nafi hizmetler görmektedir. Bunlar da şu şekilde hulâsa edilebilir:

1 — YOL: Vekâlet on beş yılda şose ve asfalt olarak 9,000 kilometre yol 18,000 menfez, 84 büyük köprü, 105 beton köprü yapmıştır. Yalnız köprüler 6465 metre tutmaktadır. Ve... Vekâlet bunlar için 4,807,913 li-ra sarfetmiştir.

2 — SU: Nafiamızın en çok üye-rinde emek sarfettiği işlerden biri de su işleridir. Memlekette Cum-huriyetten önce ya su azlığı ve ku-raklık, ya su bolluğu ki âfet vardı. Cumhuriyet nafiası on beş yıldır her iki mevzu üzerinde de mücadele ha-lindedir. Bursa, Yalova, Bergama, Manisa, Aydın, Malatya, Kayseri, Samsun, Iğdır, Mersin, Erzinan, Antalya, Kestel, Alanya, Seyrekli, Ankara'da geniş miyasta faaliyette bulunulmuş; birçok nehirlerin meccaraları değiştirilmiş, tanzim olun-muş, bataklıklar kurutulmuştur. He-le Ankara'daki Çubuk barajı her bir san'at eseri, hem de Türk nafia mü-hendisliğinin muazzam bir eseridir.

3 — POSTA: Nafiamız çalıştığı ve inkişafını temin eylediği işlerden

Görülüyor ki, Cumhuriyet Tür-kü rejimi her sahada Türk letini en kısa yoldan en yüksek de-fe ulaştırmak için bütün çö-
ya parmak sırtacak bir gayret
çalışmaktadır.

İç, Dış, Maliye, Kültür, Nafia kanlıklarımızda bu böyle oldu-bi mesailerinden ayrıca bahse-
ğimiz diğer Vekâletler ve şubelerinde de aynı hız, aynı dıman, aynı yükseliş ve daimi iyile, daha yükseğe götüren lışma vardır. **BÜRHAN ÇETİNKAYA**

NEVROZİ

Baş, Diş, Nezle, Grip Romatizma
nevroz, kırıklık ve bütün ağrılarınizi derhal ke-
■ İcabında günde üç kaşe alınabilir. ■

İstanbul Telefon Müdürlüğünden

- 1 — İdare ihtiyacı için muhtelif eb'atta 29 kalem kurşunlu kablo ile 2 kalem denizaltı kablosu kapalı zarfla eksiltmeye gümüş.
- 2 — Muhammen bedel (146794.20) muvakkat teminat (8500) olup eksiltme 29/11/938 salı günü saat (15) de müdürlük binasına satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — İstekli muvakkat teminat makbuz veya banka mektub kanunî vesaiki muhtevi kapalı zarfları o gün saat (14) e kadar komisyonera vereceklerdir.
- 4 — Şartnamesi (367) kuruş mukabilinde her gün levazım gi-mizden alınabilir. (7535)

Kızılay Cemiyetinden

50,000 metre sargılık
Amerikan bezi satın alınacaktır
Taliplerin numuneyi görmek ve teklif mektuplarını vere-re üzere 5/11/938 Cumartesi akşamına kadar Kızılay İstanbul de-
direktörlüğüne müracaatları ilân olunur.

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

"Sirop Pectoral,"
Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronş-temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul

HACİ BEKİR

Şekeri güneşe benzer, onun girdiği yere doktor girmez
ALİ MUHİDDİN HACİ BEKİR
Bahçekapı, Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Bugün **MELEK** sinemasında
Amerikadan yeni getirttiği en son sistem
WESTERN ELEKTRİK MİROFONİK
tertibatlı ve 100 % tabiileştirilen makinelerle:
ROSALIE
Baş rollerde: altın sesi
NELSON EDDY
ve
ELEANOR POWELL
Amerikada bu sene en çok beğenilen OPERET
Yüzlerce güzel dansöz — en son danslar — en yeni şarkılar
Muazzam, muhteşem, zengin sahneler
Bugün saat 11 ve 1 — tenzilatlı halk Matineleri

SARAY
Sineması
Bu hafta: Cumhuriyet
Bayramı Şerefine
Türkçe Sözlü 2 inci
süper filmi
KARA KORSAN
Korsanlık, Aşk, Zenginlik ve ma-cera Filmini takdim ediyor.
Baş Rollerde:
Fredric March ve Franziska Gaal
İlaveten: FOKS JURNAL SON Dünya haberleri

Şark Musiki ve Şarkıları...
Parlak mevzu, Mükemmel Mi-zansen ve muhteşem dekorları bulunan
SAHRA KIZI LEYLÂ
Türkçe Sözlü ve Şarkılı Filmi
TAKSİM
SİNEMASININ
Vasi Salonunu her seansda başdan başa doldurtuyor.
Siz de bugün gldip görünüz.

Her yerde ve her evde Konuşuluyor:
DEANNA DURBİN'in
Fransızca Sözlü ve musikili
NE ŞEKER ŞEY!
Filmini görmek ve dinlemek için
SÜMER Sinemasına
gidiniz. Hoş ve unutulmaz iki saat ge-çireceksiniz. Bilhassa Musikisi sizi gaş edecek. İlaveten: EKLER JURNAL Son Dünya Haberleri
Bugün saat 11 ve 1 Matine-lerinde tenzilatlı Fiatlar.

Şark Musiki ve Şarkıları...
Parlak mevzu, Mükemmel Mi-zansen ve muhteşem dekorları bulunan
SAHRA KIZI LEYLÂ
Türkçe Sözlü ve Şarkılı Filmi
TAKSİM
SİNEMASININ
Vasi Salonunu her seansda başdan başa doldurtuyor.
Siz de bugün gldip görünüz.

Bugün ve yarın **SARAY** sinemasında
Mihracenin Gözdesi ve Hind Mezari
Türkçe sözlü ve şark musikili büyük film, 2 devrede 24 kısım birden

**Cumhuriyetin 15 inci Yıldönümünü
Kutlulamağa hazırlanıyor musunuz?**
inhisarlar idaresi tarafından satılan
FRANSIZ MENŞELİ ŞAMPANYA
Fiatları (Müdafaa vergisi dahil)
575 kuruşa indirilmiştir.
Şimdiden tedarik ediniz.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden

- I — Yeni yapılacak çekirtmeye «tekne» ye konmak üzere satın alınacağı 8/XI/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen bir adet makine şartnamesi değiştirildiğinden yeniden açık eksiltmeye konmuştur.
- II — Montaj dahil olduğu halde muhammen bedeli 4300 lira ve muvakkat teminatı 322.50 liradır.
- III — Eksiltme 2/XII/938 tarihine raslıyan Cuma günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Muadil şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V — Makine 30 ton hamule ile tekneye 7 mil sür'at temin edecek kuvvette tam Dizel olmak şartile Şulster, Vidop, Doyg, M. V. B. Doyçe Verker Emayen, Skandiya, Elva markalarından biri olacak ve yahut aynı cısafta bulunan muhtelif markalardan mevaddı muharrike sarfiyatı en az olanı tercih edilecektir.
- VI — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranan vesaik ve % 7.5 güvlenme paralarıyla birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «7600»

Nevi	Mikdarı	Muhammen bedeli L. K.	Muvakkat tutarı L. K.	Eksiltmenin şekli L. K.	Eksiltmenin saatı
İstanbul başmüdürlüğü binasının kaldırım tamiri işi		1185.65	89.08	Pazarlık	14
Etli eter	300 kilo	1.14	342.—	A. eksilt.	14.30
Eczayi tıbbiye	46 kalem		936.19		15
Çember raptiyesi					
İmlâ makinesi	3000 kilo	31	930.—		15.30
	2 adet	800.—	1600.—		16

I — İdaremizin İstanbul başmüdürlüğü binasının kaldırım tamiri işi şartnamesi mucibince satın alınacak (300) kilo etli eter, cins ve miktarı listesinde yazılı 46 kalem eczayı tıbbiye nümunesine uygun olmak şartile satın alınacak 3000 kilo çember raptiyesi ve taahhüdünü ifa etmiş mütetahhit hesabına şartnamesi mucibince yapılacak 2 adet imlâ makinesi yukarıda hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif ve muhammen bedellerle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 9/XI/938 tarihine raslıyan Çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Keşif şartname ve listeler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi çember raptiye nümunesi de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7.5 güvlenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7733)

I — Tefrişi tekrâr eden Balıkesir, Bursa, Edirne, Erzurum, İzmir, Konya, Akhisar, Afyon ve Yalova idareleri için İdaremizce kabul edilen tipler dahilinde ve şartnameleri mucibince yapılacak ve 22/VIII/938 tarihinde ihale edileceği evvelce ilân edilen 1348 parça eşya ihale edilemediğinden yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — 1348 parça eşyanın muhammen bedeli «30776» lira «61» kuruş ve muvakkat teminatı «2308.25» liradır.

III — Eksiltme 1/XI/938 tarihine rastlıyan salı günü saat «15 de» Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — 1348 parça eşyaya ait yeni müfredat listelerle şartname ve resimleri 153 kuruş bedel mukabilinde İstanbulda adı geçen komisyondan Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — 1348 parça eşya eksiltmesine iştirak etmek isteyenlerin bir defada asgari 20000 liralık böyle bir işi muvaffakiyetle yapmış olduklarını gösterir vesikayı İnhisarlar İnşaat şubesine ibraz ederek ayrıca bir fennî ehliyet ve eksiltmeye iştirak vesikası almaları lazımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile V ci maddede yazılı İnşaat şubemizden alınacak eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7.5 güvlenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların ihale günü en geç saat 14 e kadar yukarıda adı geçen Alım Komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. «7438»

I — Şartname ve nümunesi mucibince 20x25 eb'adında «10» milyon silindirik rakı mantarı pazarlık usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beher bin adedi «400» kuruş hesabile «40.000» lira ve muvakkat teminatı «3000» liradır.

III — Pazarlık 31/X/938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 de

Cumhuriyetin 15 nci Yıl Dönümü dolayısı e

COLOMBIA

Plâkları Fabrikası

Halkımızın en büyük günlerinde üzerine düşen vazifeyi benimsiyerek sureti hususiyede bugün için büyük artistlerinin şaheser plâklarını takdim eder. Ve bu vesile ile Bayramımızı bütün yurddaşlarımıza tebrik ederek günlerini neşe ile geçirmelerini diler.

YESARİ ASIMIN sırf okuduğu

- 17498 ERENLERİN BAĞINA
AŞIK KEREMİN SEVGİLİSİNE İNKISARI
- 17499 ÖMRÜMCE O SAF AŞKINI KALBİMDE
AŞKIN YENİKÖY SAHİLİ DERYASINI SARDI
YESARİ ASIM ve N.... M....BAYANLAR
- 17491 İLKBAHAR GÖKSUYUNDA
HİCRANIMI HİÇ KİMSEYE
BAYAN F.... Ö....
- 17496 ANKARA ŞARKISI
GÜL ÜSTÜNE GÜL KOKLAYANIN AŞKINA DÜŞME
- BAY H. BÜRHAN
- 17497 SÖYLEYİN GÜNEŞE BUGÜN BATMASIN
SEVDAMA İNAN KALBİME BİR LAHZA AKTIN

**Liseler Alım, Satım
Komisyonundan :**

Cinsi	B. Tahmin Fiatı Kr.	Mikdarı adet	Teminatı L. Kr.	Eksiltmenin yapılacağı gün ve saat
Karyola	1110	45	74 95	2/11/938 Çarşamba G.S. 15 de
Yorgan	450	75	50 70	» » » 15.15 »
Yatak kılıfı	280	48)	24 15	» » » 15.30 »
Yastık kılıfı	35	75)		

Maraş Orta Okulunun ihtiyacı olan yukarıda cinsi, mikdarı, tahmin fiatı ve teminatı yazılı eşyaları hizalarında yazılı gün ve saatlerde pazarlık eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 349 da Singer Dikiş mağazasının üst katında toplanan Liseler Alım Satım Komisyonunda olacaktır.

İstekliler 938 yılı Ticaret Odası vesikası ve teminat makbuzlarıyla birlikte belli gün ve saatte sözü geçen komisyona gelmeleri.

Şartname ve nümuneler Galatasaray Lisesinde komisyon sekreterliğinden görölüp öğrenilir. (8009)

Urolog - Operatör

Dr. Reşid Sâmî Berker

(İdrar yolları hastalıkları mütehassısı)

Beyoğlu İstiklâl caddesi Mis sokağı No. 1 (Eski Mutasarrıflık Konağı) Tel: 41443

Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 2 lira bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubeleriyle Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7.5 güvlenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «7311»

I — İdaremizin Çankırı, tuzlasında şartname ve projeleri mucibince yapılacak 3 memur evinin inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli 12817 lira 66 kuruş ve muvakkat teminatı 961.33 liradır.

III — Eksiltme 31/X/938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de Kabataş Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 64 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Umum Müdürlüğü Levazım ve Mübayaat şubesiyle Ankara Başmüdürlüğünden ve mahallî İnhisar idaresinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin bir mukavele ile yaptıkları iş bedelinin 10.000 liradan aşağı olmaması ve kendileri bizzat mimar veya mühendis olmadıkları takdirde fennî ehliyet ve iktidarları İnşaat şubemizce tanınmış bulunması ve fennî evrak ve vesaikini eksiltme şubelerine ibraz ederek ayrıca fennî ehliyet vesikası almaları lazımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile V ci maddede yazılı İnşaat şubemizden alınacak ehliyet vesikası ve % 7.5 güvlenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların ihale günü en geç saat 14 e kadar yukarıda adı geçen Alım Komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. «7360»

SİPAHİ

ve

SAMSUN

SIGARALARININ

**Lüks madeni
KUTULARI
ÇIKTI.**

25 SİPAHİ 50 KURUŞ
25 SAMSUN 45 KURUŞ

TEK KOLLU CEMAL

CUMHURİYET BAYRAMINI SAYIN HALKA KUTLULAR

Son keşidede: Piyango bileten

200,000 lira kazanan Küçük Bayan Sofia söylüyor :

(Bana bu büyük serveti kazandıran bileti

TEK KOLLU CEMAL

kendi elile seçti ve verdi.

Son keşidede: Piyango bileten

15,000 lira kazanan Muğlada piyade alayında Yüzbaşı Bay Hilmi söylüyor :

(Bana bu büyük serveti kazandıran bileti

TEK KOLLU CEMAL

kendi elile seçti ve bana posta ile gönderdi.)

(ANADOLUDA - RUMELİDE), (DENİZDE - KARADA), (VAPURDA - TRENDE), (HER YERDE - HERKES) SÖYLÜYÖR:

TEK KOLLU CEMAL GİSESİ

Sahibi CEMAL GÜVEN şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etti. İşte bu sebebden: Piyango bileti denilince evvelcilerde TEK KOLLU CEMAL hatıra geliyor. Ve herkes harp meydanında bir eşini bırakan TEK KOLU ile iktisad sahasında çalışan bu malûl müteakid sübayın gişesine koşuyor. YENİ TERTİB BİLETLER TÜKENMEK ÜZEREDİR, ACELE EDİNİZ, TAŞRA SİPARİŞLERİ SÜR'AT VE İNTİZA MLA GÖNDERİLİR.

Yeni adrese dikkat:

İstimlak dolayısıyla Gişemiz aynı cadde üzerinde Bahçekapıya doğru Emlâk Bankası karşısında 57 No. ya nakleyletti.

Hiçbir yerde şubesi yoktur. Telgraf ve kısa mektub adresi :

İstanbul, Eminönü Tek Kollu CEMAL Gişesi sahibi CEMAL Güven

İstiklâl caddesinde
Şehir Tiyatrosu
KOMEDİ KISMI
Bu akşam saat 20.30 da
(KAN KARDEŞLERİ)
4 perde komedi.
Yazan: BİRABO, türkçesi: Filcret
Adil.

Ertuğrul
Sadı Tek
TIYATROUS
Taksimide (Bu gece)
(KUDRET HELVASI)

Sahib ve neşriyatı idare eden
Baş muharriiri
ETEM İZZET BENİCE
Son Telgraf Matbaası

Sigarada Yenilik...

İZMİR

HAFİF - LÂTİF

25 SİGARA Krs. 20